

BESLUTSFÖRSLAG

Anmälningssärenden 2022-02-21

Styrelsen föreslås besluta:

Redovisade anmälningssärenden läggs till handlingarna.

Datum

2022-02-07

Ulf Olsson

Ordförande

Datum

2022-02-08

Per-Jonas Carlsson

Vice ordförande

Tillstyrkes

Alternativt förslag

Darienummer: SH 2022-00002 1.1.3.1

Programområde 1

Handläggare: Asad Moallim Omar

Datum

20220207

Svante Stomberg

VD

Asad Moallim Omar
Handläggare
033 357039

Datum
2022-02-21

Instans
Borås Stadshus AB
Dnr SH 2022-00002 1.1.3.1

Anmälningens ärenden 2022-02-21

Borås Stadshus ABs beslut

Redovisade anmälningens ärenden läggs till handlingarna

Anmälningens ärenden

1. Intern kontrollplan 2022 för de kommunala bolagen (bil.)
Kommunstyrelsen har den 6 december godkänt bolagens redovisning av intern kontrollplan 2022. Kommunstyrelsen bedömer sammantaget att den interna kontrollen i bolagen till stora delar är god, men att arbetet med det systematiska interna kontrollarbetet behöver fortsätta att utvecklas för att helt uppfylla Kommunfullmäktiges Regler för intern kontroll.
Dnr 2021-00035
2. Arvodesnivåer 2022 från Kommunstyrelsen (bil.)
Kommunstyrelsen har skickat ut listor med förtroendevaldas arvoden avseende 2022.
Dnr 2022-00005
3. Uppdaterad rekommendation om närvaro för ledamöter i Kommunstyrelsen, övriga nämnder samt i bolagsstyrelser i Borås Stad med anledning av Coronapandemin (bil.)
Den 19 januari kom en uppdaterad rekommendation om att nämnder och bolag bör genomföra sina sammanträden digitalt.
Dnr 2020-00035
4. Kommunfullmäktiges beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning (bil.)
Kommunfullmäktige beslutade den 20 januari 2022 att anta Riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Borås Stads kommunkoncern.
Dnr 2022-00009
5. Kommunfullmäktiges beslut om budget 2022 för de kommunala bolagen. (bil.)

Kommunfullmäktige beslutade den 20 januari 2022 att fastställa föreslagna krav på resultat, avkastning och utdelning samt finansiella mål för de kommunala bolagen.

Dnr 2021-00036

6. VD-rapport februari 2022 (bil.)

VD har upprättat en rapport för januari och en för februari och skickat ut till styrelsen.

Dnr 2022-00001

Ulf Olsson
Ordförande

Svante Stomberg
VD

§ 476

Dnr KS 2021-00794 1.2.3.2

Intern kontrollplan 2022 för de kommunala bolagen

Kommunstyrelsens beslut

Redovisningen av intern kontrollplan 2022 för Borås Stads bolag godkänns. Bolagens styrelser uppmanas att genomföra egna risk- och väsentlighetsanalyser som ett komplement till de analyser som VD och tjänstepersonsorganisationen tar fram.

Sammanfattning av ärendet

Sammantaget bedömer Kommunstyrelsen att den interna kontrollen i bolagen till stora delar är god. Men arbetet med det systematiska interna kontrollarbetet behöver fortsätta att utvecklas för att helt uppfylla Kommunfullmäktiges Regler för intern kontroll. Varje bolag ska enligt reglerna årligen upprätta en riskanalys och en intern kontrollplan samt ha antagna konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll, vilket alla bolag inte har. Det interna kontrollarbetet görs även med olika grad av politisk inblandning. Kommunstyrelsen vill därför betona vikten av att bolagen arbetar aktivt så att det interna kontrollarbetet införlivas och blir en naturlig del i bolagens verksamhet samt att styrelserna deltar i arbetet.

Beslutsunderlag

1. Skrivelse, 2021-12-06
2. Bilaga - Sammanställning av bolagens inrapporterade internkontrollplan 2022
3. Bilaga - Bolagens inrapporterade material, inkommen handling nr 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15.

Sammanställning av bolagens inrapportering av arbetet med intern kontroll 2022

Bolag	Plan/Risikanalys 2022	Kommentar
Borås Stadshus AB	ja	
Inkubatorn i Borås AB	ja	
AB Bostäder i Borås	ja	
AB Sandhultsbostäder	ja	
AB Toarpshus	ja	
Fristadbostäder AB	ja	
Viskaforshem AB	ja	
Borås Energi och Miljö AB	ja	Arbetar med att utveckla den interna kontrollen och har infört Stratsys som systemstöd för kontrollarbetet.
Borås Elnät AB	ja	
Borås Djurpark & Camping AB	ja	
Borås kommuns Parkerings AB	ja	
Industribyggnader i Borås AB	ja	
BoråsBorås TME AB	ja	
Akademiplatsen AB	ja	

andel ja:
100%

Evelina Pirs
Handläggare
033 357129

Datum
2021-12-06

Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2021-00794 1.2.3.2

Intern kontrollplan 2022 för de kommunala bolagen

Kommunstyrelsens beslut

Redovisningen av intern kontrollplan 2022 för Borås Stads bolag godkänns.

Bolagens styrelser uppmanas att genomföra egna risk- och väsentlighetsanalyser som ett komplement till de analyser som VD och tjänstepersonsorganisationen tar fram.

Sammanfattning

Sammantaget bedömer Kommunstyrelsen att den interna kontrollen i bolagen till stora delar är god. Men arbetet med det systematiska interna kontrollarbetet behöver fortsätta att utvecklas för att helt uppfylla Kommunfullmäktiges Regler för intern kontroll. Varje bolag ska enligt reglerna årligen upprätta en riskanalys och en intern kontrollplan samt ha antagna konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll, vilket alla bolag inte har. Det interna kontrollarbetet görs även med olika grad av politisk inblandning. Kommunstyrelsen vill därför betona vikten av att bolagen arbetar aktivt så att det interna kontrollarbetet införlivas och blir en naturlig del i bolagens verksamhet samt att styrelserna deltar i arbetet.

Ärendet i sin helhet

Varje bolag ska i samband med inlämnandet av budget inkomma med riskanalys och intern kontrollplan för det kommande året till Kommunstyrelsen.

Det är Kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen i Borås Stad. Varje nämnd respektive bolag har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll inom respektive verksamhetsområde.

Utifrån nämndernas och bolagens redovisningar ska Kommunstyrelsen årligen utvärdera systemet för intern kontroll, och göra de förbättringar som behövs. I detta ärende behandlas bolagens arbete med den interna kontrollen, medan nämndernas interna kontrollarbete behandlas i separat ärende.

Intern kontroll omfattar kommunkoncernens organisation, rutiner och system och syftar bland annat till att:

- säkerställa att lagar, bestämmelser och överenskommelser efterlevs
- säkra att resurser används i enlighet med tagna beslut
- minimera risker, säkra system och rutiner
- trygga kommunens tillgångar och förhindra förluster
- säkra en rättvisande redovisning
- skydda politiker och personal från oberättigade misstankar.

Utvärdering av intern kontrollplan 2022 i bolagen

Av bolagens inrapportering framgår att samtliga bolag har inkommit med upprättad riskanalys och intern kontrollplan.

Det systematiska intern kontrollarbetet har kommit olika långt i bolagen. Bolagen arbetar numera aktivt och har införlivat intern kontroll som en löpande del i verksamheten, men samtliga bolag behöver säkerställa att Borås Stads regler för intern kontroll följs fullt ut.

Det interna kontrollarbetet sker även med olika grad av politisk inblandning. I vissa fall är styrelsen involverad i såväl riskarbete som beslut och i vissa fall tar styrelsen beslut utan att ha varit aktiv i riskanalysarbetet. Överlag har styrelserna blivit mer involverade i riskarbetet och framtagandet av intern kontrollplan, vilket ses som en positiv utveckling. Att styrelsen genomför en egen riskanalys är en del i utvecklingen av intern kontroll.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsen konstaterar att bolagens systematiska arbete med intern kontroll har utvecklats och förbättrats jämfört med tidigare år. Sammantaget bedömer Kommunstyrelsen att den interna kontrollen i bolagen till stora delar är god, men att arbetet med det interna kontrollarbetet behöver fortsätta att utvecklas för att helt uppfylla Kommunfullmäktiges Regler för intern kontroll. Varje bolag ska enligt reglerna årligen upprätta en riskanalys och en intern kontrollplan samt ha antagna konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll, vilket alla bolag inte har. Kommunstyrelsen vill betona vikten av att bolagen arbetar aktivt så att det interna kontrollarbetet införlivas och blir en naturlig del i bolagens verksamhet samt att styrelserna deltar i arbetet.

Beslutsunderlag

1. Skrivelse, 2021-12-06
2. Bilaga - Sammanställning av bolagens inrapporterade internkontrollplan 2022
3. Bilaga - Bolagens inrapporterade material, inkommen handling nr 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15.

Beslutet expedieras till

1. De kommunala bolagen; AB Bostäder i Borås, AB Sandhultsbostäder, AB Toarpshus, Akademiplatsen AB, Borås Djurpark & Camping AB, Borås Elnät AB, Borås Energi och Miljö AB, Borås kommuns Parkerings AB, Borås Stadshus AB, Borås Borås TME AB, Fristadbostäder AB, Industribyggnader i Borås AB, Inkubatorn i Borås AB, Viskaforshem AB.

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Magnus Widén
Ekonomichef

Datum
2022-01-19Carl Morberg, 033 - 35 84 29
carl.morberg@boras.se

Uppdaterad rekommendation om närvaro för ledamöter i Kommunstyrelsen, övriga nämnder samt i bolagsstyrelser i Borås Stad med anledning av Coronapandemin

Den 18 mars 2020 kom partierna i Borås Stad överens om att minska antalet personer på sammanträden, efter det har det kommit en rad uppdaterade rekommendationer om närvaro för ledamöter i Kommunstyrelsen, övriga nämnder samt i bolagsstyrelser i Borås Stad med anledning av Coronapandemin.

Så länge det finns en hög smittspridning i samhället är det viktigt att vi i så hög utsträckning som möjligt ser till att våra möten är smittsäkra.

Grundregeln för Borås Stad har under hela pandemin varit att utgå från Folkhälsmyndighetens rekommendationer, nationella allmänna råd för att minska spridningen av covid-19.

Folkhälsmyndighetens nu gällande rekommendationer medger visserligen att fysiska möten kan genomföras, om än med vissa inskränkningar gällande bl.a. antal deltagare. Mot bakgrund av den mycket höga smittspridningen och den höga sjukfrånvaron som råder i verksamheten, rekommenderas dock Kommunstyrelsen, övriga nämnder samt bolagsstyrelser nu att genomföra sina sammanträden digitalt. Detta för att kunna upprätthålla demokratin och säkerställa att folkvalda kan delta på sammanträden trots att de befinner sig i karantän eller har milda symtom.

Möten i hybridformat bör undvikas då dessa är svåra att genomföra på ett rättssäkert sätt.

Ulf Olsson Socialdemokraterna	Annette Carlson Moderaterna	Andreas Exner Sverigedemokraterna
Stefan Lindborg Vänsterpartiet	Anna Svalander Liberalerna	Tom Andersson Miljöpartiet
Kerstin Hermansson Centerpartiet	Niklas Arvidsson Kristdemokraterna	

Stadsledningskansliet

Postadress
Borås Stad
501 80 BoråsBesöksadress
Stadshuset
Kungsgatan 55Hemsida
boras.seE-post
stadsledningskansliet@boras.seTelefon
033-35 70 00 vx

Alternativt förslag till Kommunstyrelsens sammanträde 2022-12-06:

E5: Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Vänsterpartiet välkomnar att staden nu är beredd att fatta beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Frånvaron av sådana har kritiserats av revisorerna i flera år. Däremot har vi synpunkter på det liggande förslaget. Vänsterpartiet utvecklar vår syn på god ekonomisk hushållning i vårt budgetförslag för Borås Stad 2022. Vi menar att god ekonomisk hushållning handlar om att balansera verksamhetens behov och de ekonomiska förutsättningarna mot varandra. Det aktuella förslaget anser vi innebär en för konservativ syn på de ekonomiska möjligheterna. Vi anser att Borås Stad har en god ekonomi, men däremot stora utmaningar i vår egen verksamhet. Detta motiverar tillsammans ett lägre och annorlunda formulerat resultatkrav och en annan syn på soliditetsmålet.

Med anledning av ovanstående föreslås Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta:

- Att anta Riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Borås Stads kommunkoncern med följande ändringar:
 - att primärkommunen ska generera ett överskott på i genomsnitt 2 procent (resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag) över en rullande tioårsperiod
 - att primärkommunen ska ha en självfinansiering av sina investeringar på över 60 procent (över en rullande tioårsperiod) och därigenom bibehålla en hög soliditet (exklusive lån som är hänförliga till bolagen)
 - att kommunkoncernen har ett mål för soliditeten inklusive pensionsåtaganden på 25 procent
 - att övriga punkter under vad som beskrivs som "God ekonomisk hushållning för Borås Stad innebär en strävan mot" och "Kommunkoncernen (primärkommunen och bolagen sammanställt) ska generera" utgår

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Stefan Lindborg

Sammanträdesdatum
2022-01-20

Kommunfullmäktige

§ 11

Dnr KS 2021-00305 1.2.4.0

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

(Kommunfullmäktiges tryckta handlingar 2022, nr 6, B 61)

Kommunfullmäktiges beslut

Utan omröstning beslutar Kommunfullmäktige:

Anta Riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Borås Stads kommun-koncern.

Reservationer

Mot beslutet reserverar sig Björn Qvarnström (SD), Crister Spets (SD), Olle Engström (SD), Niklas Hallberg (SD), Andreas Exner (SD), Ann-Charlotte Blomqvist (SD), Eva Eriksson (SD), Jan Nilsson (SD), Martin Sörbom (SD), Leif Häggblom (SD) och Anders Alftberg (SD) till förmån för Sverigedemokraternas reservation i Kommunstyrelsen.

Vidare reserverar sig Lennart Andreasson (V), Peter Lund (V), Tommy Josefsson (V), Inger Landström (V), Anne Rapinoja (V) och Stefan Lindborg (V) till förmån för Vänsterpartiets reservation i Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens beslut 2021-12-06, § 479

Utan omröstning beslutar Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta:

Anta Riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Borås Stads kommun-koncern.

Reservationer

Mot beslutet reserverar sig Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) till förmån för sitt yrkande att Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta: Anta det reviderade förslaget till Riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Borås Stads kommunkoncern.

Vidare reserverar sig Stefan Lindborg (V) till förmån för sitt yrkande att Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

- att primärkommunen ska generera ett överskott på i genomsnitt 2 procent (resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag) över en rullande tioårsperiod
- att primärkommunen ska ha en självfinansiering av sina investeringar på över 60 procent (över en rullande tioårsperiod) och därigenom bibehålla en hög soliditet (exklusive lån som är hänförliga till bolagen)

Kommunfullmäktige

- att kommunkoncernen har ett mål för soliditeten inklusive pensionsåtaganden på 25 procent
- att övriga punkter under vad som beskrivs som ”God ekonomisk hushållning för Borås Stad innebär en strävan mot” och ”Kommunkoncernen (primärkommunen och bolagen sammanställt) ska generera” utgår.

Sammanfattning av ärendet

I Kommunallagen (11 kap) framgår att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kravet inkluderar även den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning, och riktlinjerna ska inkludera hanteringen av resultatutjämningsreserven (RUR) om kommunen har en sådan. Fullmäktige beslutade att från och med räkenskapsåret 2013 (2013/KS0655) införa RUR. I ärendet redogjordes för hanteringen av RUR och hållningen kring god ekonomisk hushållning inom Borås Stad.

Därutöver så anger och definierar Borås Stad i sin budget mål och riktlinjer för ekonomin samt för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Finansiella mål behövs för att markera att ekonomin är en begränsning för att bedriva verksamhet – ”spelplanen” utifrån kommunens egna förutsättningar. Verksamhetsmål behövs för att ange hur mycket av de olika verksamheterna som ryms på spelplanen (det vill säga kopplingen till ekonomin) samt för att klargöra uppdraget gentemot medborgarna. Specifika riktlinjer har dock inte upprättats vilket därför behöver göras. I dessa behöver även en helhetsbedömning för kommunkoncernen (primärkommun och de kommunala bolagen) ingå.

Borås Stad har investerat mycket senaste åren i den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, t.ex. VA, fjärrvärme och elnät. Kommande år förväntas även investeringsbehoven i primärkommunen öka, t.ex. i verksamhetsfastigheter. Investeringarna kommer att ta resurser från driftbudgeten samtidigt som den demografiska utvecklingen ställer krav på mer resurser i kärnverksamheten. För att kunna klara målet på självfinansiering av primärkommunens investeringar måste resultatmålet hållas uppe på sikt.

Beslutsunderlag

1. Förslag till Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Yrkanden

Andreas Exner (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas reservation i Kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige

Stefan Lindborg (V) yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i Kommunstyrelsen.

Ulf Olsson (S) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på bifall dels till Kommunstyrelsens förslag och dels till Sverigedemokraternas reservation i Kommunstyrelsen och dels till Vänsterpartiets reservation i Kommunstyrelsen och finner förstnämnda proposition med övervägande ja besvarad.

Strategi

Program

Plan

Policy

• Riktlinjer

Regler

**Borås Stads
Riktlinjer för God
ekonomisk hushållning**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

strategi – avgörande vägval för att nå målen för Borås
program – verksamheter och metoder i riktning mot målen
plan – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

policy – Borås Stads hållning
riktlinjer – rekommenderade sätt att agera
regler – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: 2021-12-09

För uppföljning och revidering ansvarar: Kommunstyrelsen

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och bolag

Dnr: KS 2021-00305

Dokumentet gäller till och med: 2025

Riktlinjer för God ekonomisk hushållning

Inledning

En god ekonomi är ett viktigt mål för kommunen och ett grundläggande villkor för att kunna uppnå de sociala eller välfärdspolitiska mål som är det primära syftet med kommunens verksamhet. På samma sätt är en svag ekonomi ett hinder eller en begränsning för kommunen, när det gäller att tillgodose angelägna behov inom olika verksamhetsområden. En balanserad finansiell utveckling är därför en förutsättning för att kommunens service kan behållas och utvecklas.

För att nå en god ekonomisk hushållning krävs ett metodiskt arbete efter att budgeten har fastställts av fullmäktige och att kommunen har förmåga att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året.

Ekonomi i balans

Kommunens ekonomi måste vara i balans och långsiktigt hållbar. För att kommunen och kommunkoncernen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat är det av största betydelse att respektive nämnd och bolag klarar sitt uppdrag och samtidigt har sin ekonomi i balans genom en god budgetföljsamhet. Det ekonomiska resultatet är också beroende av att investeringsvolymen hålls på en rimlig nivå. Kommunens och kommunkoncernens nettoinvesteringar ska finansieras till del med egna medel, enligt ett fastställt finansiellt mål. En ökande nettolåneskuld innebär ett successivt försämrat resultat för kommunen, och ställer krav på politisk prioritering vad gäller behov av och önskemål om kommunala investeringar

Övergripande ekonomiska mål

Borås Stads övergripande ekonomiska mål utgår ifrån generationsprincipen vilket innebär att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning förutsätter inte bara att den löpande verksamheten under året kan finansieras med intäkter. För att inte behöva göra besparingar i verksamheten enskilda år, då intäkterna (skatteintäkter och statsbidrag) plötsligt viker eller då oförutsedda kostnadsökningar uppstår, krävs att kommunen har en buffert i sin ekonomi. För Borås Stad innebär god ekonomisk hushållning dessutom att verksamheten bedrivs effektivt, d.v.s. på ett kostnadseffektivt sätt samt att den kommunala servicen ska infria kommuninnevärnarnas behov och förväntningar (ändamålsenlighet) utifrån de ekonomiska ramarna.

Mål för Borås Stads kommunkoncern

För att mäta god ekonomisk hushållning använder Borås Stad följande övergripande mått (underliggande mått kan finnas i andra styrdokument, exempelvis sätts mål för finansverksamheten i Regler och Riktlinjer för finansverksamheten):

God ekonomisk hushållning för Borås Stad innebär en strävan mot:

- att primärkommunen ska generera ett överskott på 2–3 % (resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag),
- att primärkommunen **samt koncernen (exkluderat bostadsbolagen)** ska ha en självfinansiering av sina investeringar på över 80 % **respektive 50 % för koncernen** (mätt på rullande medelvärde 4 år), ha en ökande soliditet med målet att nå en soliditet på 80 % **respektive 50 % för koncernen** (exklusive lån som är hänförliga till bolagen),
- att de majoritetsägda kommunala bolagen, ”bolagskoncernen”, ska vara självförsörjande. Tvingande tillskott från primärkommunen ska inte behövas, och för att hantera risken för tillskott ska bolagen sammantaget:
- generera ett genomsnittligt resultat för bolagskoncernen på 7 % (resultat efter finansnetto i relation till omsättning)
- ha en räntetäckningsgrad i genomsnitt på minst 2,5

Kommunkoncernen (primärkommun och bolagen sammanställt) ska generera:

- ett resultat på 2–3 % i (årets resultat som andel av intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag)
- ett mål för soliditeten inklusive pensionsåtaganden på 25 %
- en nettokoncernskuld på högst **120 tkr** per invånare.

Definitioner

Mål för resultatet, för att ha god kontroll på nettokostnadsutvecklingen:

Resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag, samt för bolagen; resultat i relation till omsättning.

Mål för finansiella ställningen, för att ha god kontroll på finansiellt sparande och låneutveckling:

Självfinansieringsgrad av investeringarna, d v s hur stor del av investeringarna som finansieras utan lån.

Räntetäckningsgrad, d.v.s. förmågan att kunna betala räntorna (definieras som resultat efter finansiella intäkter dividerat med finansiella kostnader).

Soliditet, som genom att jämföra eget kapital med total balansomslutning visar på långsiktig finansiell styrka. En låg soliditet kan innebära en ökad lånefinansiering och på sikt högre finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En ökad soliditet innebär å andra sidan en ökad intern-finansiering av tillgångarna och lägre finansiella kostnader. En balanserad finansiell utveckling förutsätter en bibehållen relation mellan det egna kapitalet och de totala tillgångarna.

Uppföljning

I samband med beslut om kommunens budget, bolagens finansiering och kommunkoncernens årsredovisning skall de finansiella målen redovisas och förhållas till God ekonomisk hushållning.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås Besöksadress Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 e-post boras.stad@boras.se Webbplats boras.se

Kommunfullmäktige

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anta Riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Borås Stads kommunkoncern **återremitteras för vidare beredning över partigränserna.**

Ärendet i sin helhet

I Kommunallagen (11 kap) framgår att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kravet inkluderar även den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning, och riktlinjerna ska inkludera hanteringen av resultatutjämningsreserven (RUR) om kommunen har en sådan.

Fullmäktige beslutade att från och med räkenskapsåret 2013 (2013/KS0655) införa RUR. I ärendet redogjordes för hanteringen av RUR och hållningen kring god ekonomisk hushållning inom Borås Stad.

Därutöver så anger och definierar Borås Stad i sin budget mål och riktlinjer för ekonomin samt för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Finansiella mål behövs för att markera att ekonomin är en begränsning för att bedriva verksamhet – ”spelplanen” utifrån kommunens egna förutsättningar. Verksamhetsmål behövs för att ange hur mycket av de olika verksamheterna som ryms på spelplanen (det vill säga kopplingen till ekonomin) samt för att klargöra uppdraget gentemot medborgarna.

Specifika riktlinjer har dock inte upprättats vilket därför behöver göras. I dessa behöver även en helhetsbedömning för kommunkoncernen (primärkommun och de kommunala bolagen) ingå.

Boras Stad har investerat mycket senaste åren i den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, t.ex. VA, fjärrvärme och elnät. Kommande år förväntas även investeringsbehoven i primärkommunen öka, t.ex. i verksamhetsfastigheter. Investeringarna kommer att ta resurser från driftbudgeten samtidigt som den demografiska utvecklingen ställer krav på mer resurser i kärnverksamheten. För att kunna klara målet på självfinansiering av primärkommunens investeringar måste resultatmålet hållas uppe på sikt.

En god ekonomisk hushållning kräver en bred samsyn över partigränserna, och ställer därför krav på att ärendet bereds och skrivs fram av en bred politisk majoritet.

Beslutsunderlag

1. Förslag till Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Samtliga nämnder och bolag

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anta **det reviderade förslaget till** Riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Borås Stads kommunkoncern

Ärendet i sin helhet

I Kommunallagen (11 kap) framgår att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kravet inkluderar även den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning, och riktlinjerna ska inkludera hanteringen av resultatutjämningsreserven (RUR) om kommunen har en sådan.

Fullmäktige beslutade att från och med räkenskapsåret 2013 (2013/KS0655) införa RUR. I ärendet redogjordes för hanteringen av RUR och hållningen kring god ekonomisk hushållning inom Borås Stad.

Därutöver så anger och definierar Borås Stad i sin budget mål och riktlinjer för ekonomin samt för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Finansiella mål behövs för att markera att ekonomin är en begränsning för att bedriva verksamhet – ”spelplanen” utifrån kommunens egna förutsättningar. Verksamhetsmål behövs för att ange hur mycket av de olika verksamheterna som ryms på spelplanen (det vill säga kopplingen till ekonomin) samt för att klargöra uppdraget gentemot medborgarna.

Specifika riktlinjer har dock inte upprättats vilket därför behöver göras. I dessa behöver även en helhetsbedömning för kommunkoncernen (primärkommun och de kommunala bolagen) ingå.

Boras Stad har investerat mycket senaste åren i den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, t.ex. VA, fjärrvärme och elnät. Kommande år förväntas även investeringsbehoven i primärkommunen öka, t.ex. i verksamhetsfastigheter. Investeringarna kommer att ta resurser från driftbudgeten samtidigt som den demografiska utvecklingen ställer krav på mer resurser i kärnverksamheten. För att kunna klara målet på självfinansiering av primärkommunens investeringar måste resultatmålet hållas uppe på sikt.

Beslutsunderlag

1. Förslag till Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Samtliga nämnder och bolag

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen

Magnus Widén
Handläggare
033 357142

Datum 2021-12-06
Instans **Kommunstyrelsen**
Dnr KS 2021-00305 1.2.4.0

Kommunfullmäktige

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anta Riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Borås Stads kommunkoncern

Reservationer

Mot beslutet reserverar sig Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) till förmån för sitt yrkande.

Vidare reserverar sig Stefan Lindborg (V) till förmån för sitt yrkande.

Ärendet i sin helhet

I Kommunallagen (11 kap) framgår att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kravet inkluderar även den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning, och riktlinjerna ska inkludera hanteringen av resultatutjämningsreserven (RUR) om kommunen har en sådan.

Fullmäktige beslutade att från och med räkenskapsåret 2013 (2013/KS0655) införa RUR. I ärendet redogjordes för hanteringen av RUR och hållningen kring god ekonomisk hushållning inom Borås Stad.

Därutöver så anger och definierar Borås Stad i sin budget mål och riktlinjer för ekonomin samt för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Finansiella mål behövs för att markera att ekonomin är en begränsning för att bedriva verksamhet – ”spelplanen” utifrån kommunens egna förutsättningar. Verksamhetsmål behövs för att ange hur mycket av de olika verksamheterna som ryms på spelplanen (det vill säga kopplingen till ekonomin) samt för att klargöra uppdraget gentemot medborgarna.

Specifika riktlinjer har dock inte upprättats vilket därför behöver göras. I dessa behöver även en helhetsbedömning för kommunkoncernen (primärkommun och de kommunala bolagen) ingå.

Borås Stad har investerat mycket senaste åren i den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, t.ex. VA, fjärrvärme och elnät. Kommande år förväntas även investeringsbehoven i primärkommunen öka, t.ex. i verksamhetsfastigheter. Investeringarna kommer att ta resurser från driftbudgeten samtidigt som den

demografiska utvecklingen ställer krav på mer resurser i kärnverksamheten. För att kunna klara målet på självfinansiering av primärkommunens investeringar måste resultatmålet hållas uppe på sikt.

Beslutsunderlag

1. Förslag till Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Samtliga nämnder och bolag

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens ordförande

Magnus Widén

Ekonomichef

Strategi

Program

Plan

Policy

• **Riktlinjer**

Regler

Borås Stads
**Riktlinjer för God
ekonomisk hushållning**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås
PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera
REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunfullmäktige
Datum: 2021-12-09
För uppföljning och revidering ansvarar: Kommunstyrelsen
Dokumentet gäller för: Alla nämnder och bolag
Dnr: KS 2021-00305
Dokumentet gäller till och med: 2025

Riktlinjer för God ekonomisk hushållning

Inledning

En god ekonomi är ett viktigt mål för kommunen och ett grundläggande villkor för att kunna uppnå de sociala eller välfärdspolitiska mål som är det primära syftet med kommunens verksamhet. På samma sätt är en svag ekonomi ett hinder eller en begränsning för kommunen, när det gäller att tillgodose angelägna behov inom olika verksamhetsområden. En balanserad finansiell utveckling är därför en förutsättning för att kommunens service kan behållas och utvecklas.

För att nå en god ekonomisk hushållning krävs ett metodiskt arbete efter att budgeten har fastställts av fullmäktige och att kommunen har förmåga att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året.

Ekonomi i balans

Kommunens ekonomi måste vara i balans och långsiktigt hållbar. För att kommunen och kommunkoncernen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat är det av största betydelse att respektive nämnd och bolag klarar sitt uppdrag och samtidigt har sin ekonomi i balans genom en god budgetföljsamhet. Det ekonomiska resultatet är också beroende av att investeringsvolymen hålls på en rimlig nivå. Kommunens och kommunkoncernens nettoinvesteringar ska finansieras till del med egna medel, enligt ett fastställt finansiellt mål. En ökande nettolåneskuld innebär ett successivt försämrat resultat för kommunen, och ställer krav på politisk prioritering vad gäller behov av och önskemål om kommunala investeringar

Övergripande ekonomiska mål

Borås Stads övergripande ekonomiska mål utgår ifrån generationsprincipen vilket innebär att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning förutsätter inte bara att den löpande verksamheten under året kan finansieras med intäkter. För att inte behöva göra besparingar i verksamheten enskilda år, då intäkterna (skatteintäkter och statsbidrag) plötsligt viker eller då oförutsedda kostnadsökningar uppstår, krävs att kommunen har en buffert i sin ekonomi. För Borås Stad innebär god ekonomisk hushållning dessutom att verksamheten bedrivs effektivt, d.v.s. på ett kostnadseffektivt sätt samt att den kommunala servicen ska infria kommuninvånarnas behov och förväntningar (ändamålsenlighet) utifrån de ekonomiska ramarna.

Mål för Borås Stads kommunkoncern

För att mäta god ekonomisk hushållning använder Borås Stad följande övergripande mått (underliggande mått kan finnas i andra styrdokument, exempelvis sätts mål för finansverksamheten i Regler och Riktlinjer för finansverksamheten):

God ekonomisk hushållning för Borås Stad innebär en strävan mot:

- att primärkommunen ska generera ett överskott på 2–3 % (resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag),
- att primärkommunen ska ha en självfinansiering av sina investeringar på över 80 % (mätt på rullande medelvärde 4 år), ha en ökande soliditet med målet att nå en soliditet på 80 % (exklusive lån som är hänförliga till bolagen),
- att de majoritetsägda kommunala bolagen, ”bolagskoncernen”, ska vara självförsörjande. Tvingande tillskott från primärkommunen ska inte behövas, och för att hantera risken för tillskott ska bolagen sammantaget:
- generera ett genomsnittligt resultat för bolagskoncernen på 7 % (resultat efter finansnetto i relation till omsättning)
- ha en räntetäckningsgrad i genomsnitt på minst 2,5

Kommunkoncernen (primärkommun och bolagen sammanställt) ska generera:

- ett resultat på 2–3 % i (årets resultat som andel av intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag)
- ett mål för soliditeten inklusive pensionsåtaganden på 25 %
- en nettokoncernskuld på högst 150 tkr per invånare.

Definitioner

Mål för resultatet, för att ha god kontroll på nettokostnadsutvecklingen:

Resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag, samt för bolagen; resultat i relation till omsättning.

Mål för finansiella ställningen, för att ha god kontroll på finansiellt sparande och låneutveckling:

Självfinansieringsgrad av investeringarna, d v s hur stor del av investeringarna som finansieras utan lån.

Räntetäckningsgrad, d.v.s. förmågan att kunna betala räntorna (definieras som resultat efter finansiella intäkter dividerat med finansiella kostnader).

Soliditet, som genom att jämföra eget kapital med total balansomslutning visar på långsiktig finansiell styrka. En låg soliditet kan innebära en ökad lånefinansiering och på sikt högre finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En ökad soliditet innebär å andra sidan en ökad intern-finansiering av tillgångarna och lägre finansiella kostnader. En balanserad finansiell utveckling förutsätter en bibehållen relation mellan det egna kapitalet och de totala tillgångarna.

Uppföljning

I samband med beslut om kommunens budget, bolagens finansiering och kommunkoncernens årsredovisning skall de finansiella målen redovisas och förhållas till God ekonomisk hushållning.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

FÖRTROENDEVALDAS ARVODEN ÅR 2022**Utom Kommunen**

Löneart	Syssla	Tom 4 h	Över 4 h
1650	Förrättningsarvode	1145 kr	2289 kr

Inom Kommunen

För första timman i resp. nämnd	635 kr
För varje därefter påbörjad halvtimme	159 kr

Löneart	Syssla	
1647	Justeringsarvode	
1647	Ordförande	
1647	Vice ordförande	
1647	Ledamot, Ersättare	
1648*	Partigruppsammanträde	635 kr Oavsett antal timmar

* Endast kommunfullmäktige (enl bestämmelserna om ersättning till kommunens förtroendevalda § 10)

Lönearter för övriga ersättningar

1646	Årsarvode
1675	Förlorad arbetsförtjänst
1649	Barntillsyn 124,13 /tim
5010	Kilometerersättning

2021-12-29

ÅRSARVODERING ÅR 2022

Till ordförande utgår arvode enligt förteckningen. Till vice ordförande utgår arvode motsvarande 80 % av ordförandes arvode (ej revisorsgrupperna). Andre vice ordföranden erhåller 60 %. Dock erhåller kommunfullmäktiges 2: e vice 80 %. Arvodena under 2022 beräknas på grundnivån, GN, som är **63 582kr**

	Ordförande	Vice ordf.	2: vice ordf.
ARVODESGRUPP A 3,5 GN Grundskolenämnden Vård- och äldrenämnden	222 537	178 030	133 522
ARVODESGRUPP AB 2,0 GN Förskolenämnden	127 164	101 731	76 298
ARVODESGRUPP B 1,8 GN Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden Kommunfullmäktige	114 448	91 558	68 669
ARVODESGRUPP C 1,7 GN Samhällsbyggnadsnämnden Arbetslivsnämnden Sociala Omsorgsnämnden Individ- och familjeomsorg Borås Energi och Miljö AB	108 089	86 471	64 853
ARVODESGRUPP CD 1,5 GN Kulturnämnden Fritid- och folkhälsonämnden AB Bostäder i Borås	95 373	76 298	57 224
ARVODESGRUPP D 1,2 GN Miljö och konsumentnämnden Lokalförsörjningsnämnden Tekniska nämnden Servicenämnden Industribyggnader i Borås AB SÄRF (ers. utbetalas av förbundet)	76 298	61 038	45 779
ARVODESGRUPP E 0,9 GN Revisorsgrupperna Vice ordförande i revisorsgruppen Valnämnden under valår (år då ordinarie val till Riksdagen samt om- och nyval av Riksdagen, Regionfullmäktige och/eller Kommunfullmäktige genomförs och Borås Stad är berört, val till EU-parlamentet och folkomröstning) Borås Djurpark AB Borås Elnät AB BoråsBorås TME AB	57 224	45 779	34 334
ARVODESGRUPP F 0,6 GN Borås kommuns parkerings AB Fristadsbostäder AB AB Sandhultsbostäder AB Toarpshus Viskafors hem AB Överförmyndarnämnden Akademiplatsen AB Inkubatorn i Borås AB	38 149	30 519	22 889

ARVODESGRUPP G 0,4 GN

Stiftelsen Blå Stjärnans Djursjukhus

25 433**20 346 15 260**

Kommunalråd äger ej rätt att uppbära årsarvode för uppdrag upptagna i bilaga A

Kommunalråden

Till kommunalråden utgår årsarvode motsvarande **1,2 GN (76 298 kr)** per månad. De kommunalråd som utger presidiet i Kommunstyrelse skall arvoderas speciellt för dessa uppgifter

Till ordförande i kommunstyrelsen utbetalas ett tillägg på **0,25 GN/månad (15 896 kr)**

Till förste vice ordförande i kommunstyrelsen utbetalas **0,2 GN/månad (12 716 kr)** och till andre vice ordförande **0,08 GN/månad (5087 kr)**.

Gruppledare Kommunstyrelsen

Till företrädare för varje parti som är representerat i kommunstyrelsen men som inte har någon kommunalrådspost utgår ett årligt gruppleddararvode om **2,0 GN (127 164 kr)** I detta stycke angiven företrädare för parti är ej att anse som årsarvoderad i den mening som anges i 8 och 9 § §.

Gruppledare Kommunfullmäktige

Varje parti som tar plats i Kommunfullmäktige och som inte erhåller vare sig kommunalråd eller gruppledare i Kommunstyrelsen skall ha rätt till en årsarvoderad gruppledare, **0,5 GN/år (31 791kr)**.

Grundskolenämnden och Vård- och äldrenämnden

Årsarvoderad förtroendevald i Grundskolenämnden och Vård – och äldrenämnden har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst enligt § 2 i ”Bestämmelser om ersättning till förtroendevalda” i storleksordning två (2) dagar/vecka, eller totalt max 100 dagar/år, för att kunna delta i exempelvis överläggningar, ärendebereidningar, kurser, konferenser, inspektioner och/eller studiebesök.

Något särskilt beslut i respektive stadsdelsnämnd fordras ej.

Förskolenämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden

Årsarvoderad förtroendevald Förskolenämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst enligt § 2 i ”Bestämmelser om ersättning till förtroendevalda” i storleksordning en (1) dag/vecka, eller totalt max 50 dagar/år, för att kunna delta i exempelvis överläggningar, ärendebereidningar, kurser, konferenser, inspektioner och/eller studiebesök. Något särskilt beslut i respektive stadsdelsnämnd fordras ej.

Individ o familjeomsorgsnämnden

Jourersättning 0,018 GN/vecka (**1144 kr**)

Sammanträdesdatum
2022-01-20

Kommunfullmäktige

§ 12

Dnr KS 2021-00011 1.2.4.1

Budget 2022 för de kommunala bolagen

(Kommunfullmäktiges tryckta handlingar 2022, nr 7, B 76)

Kommunfullmäktiges beslut

Utan omröstning beslutar Kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer föreslagna krav på resultat, avkastning och utdelning samt finansiella mål för de kommunala bolagen.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Stefan Lindborg (V) i handläggning eller beslut i detta ärende.

För Stefan Lindborg (V) tjänstgör Jan Elfstrand (V).

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Björn Qvarnström (SD), Crister Spets (SD), Olle Engström (SD), Niklas Hallberg (SD), Andreas Exner (SD), Ann-Charlotte Blomqvist (SD), Eva Eriksson (SD), Jan Nilsson (SD), Martin Sörbom (SD), Leif Häggblom (SD) och Anders Alftberg (SD) till förmån för Sverigedemokraternas alternativa förslag i Kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens beslut 2021-12-06, § 480

Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

Budgetarna 2022 för de kommunala bolagen läggs till handlingarna.

Bolagens finansiering innebärande en limitgräns hos internbanken 2022 på 11 979 400 000 kronor (inklusive limit för EMC-finansieringen), i enlighet med bilaga 1, godkänns.

Vidare beslutar Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta: Kommunfullmäktige fastställer föreslagna krav på resultat, avkastning och utdelning samt finansiella mål för de kommunala bolagen.

I beslutet deltar inte Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD).

Jäv

Stefan Lindborg (V) anmäler jäv och deltar inte i handläggning eller beslut i detta ärende.

För Stefan Lindborg (V) tjänstgör Mohamed Farah (S).

Kommunfullmäktige

Sammanfattning av ärendet

Kommunens samlade verksamhet är bred och omfattande. För närvarande omsätts årligen 10,4 miljarder kronor (mdkr). Den största delen av verksamheten, cirka 80 %, bedrivs under offentligrättsliga former genom en traditionell nämndorganisation. Denna del styrs av Kommunallagen och Kommunfullmäktige i form av reglementen, årsbudget, policys m.m. Kommunens bolagsverksamhet kommer under 2022 att bedrivas genom 13 bolag, direkt ägda av Borås Stad eller genom det av Borås Stad ägda Borås Stadshus AB. Dessutom har ett av bolagen egna dotterbolag. Bolagen styrs av Aktiebolagslagens bestämmelser, Kommunallagen samt av Kommunfullmäktige fastställda bolagsordningar och ägardirektiv.

Beslutsunderlag

1. Investeringsplan 2021-2027 från Viskaforshem AB
2. Preliminär balansräkning 2021 från Viskaforshem AB
3. Budget 2022 och prognos m.m. från Viskaforshem AB
4. Verksamhetsplan 2022 från Viskaforshem AB
5. Ny version av budget 2022 från Inkubatorn i Borås AB
6. Ny version av budget 2022 från AB Toarpshus
7. Budget 2022 inkl Verksamhetsplan och treårsprognos från AB Sandhultsbostäder
8. Budget 2022 inkl Verksamhetsplan och treårsprognos från AB Sandhultsbostäder
9. Budget 2022 från AB Toarpshus
10. Budget 2022 från AB Sandhultsbostäder
11. Verksamhetsplan och budget 2022 från Borås Elnät AB
12. Budget 2022 från Koncernen Industribyggnader i Borås AB
13. Budget och verksamhetsplan mm för 2022 från AB Bostäder i Borås
14. Budget 2022 från Borås Energi och Miljö AB
15. Verksamhetsplan och budget 2022 från Fristadbostäder AB
16. Verksamhetsplan och budget 2022 från BoråsBorås TME AB
17. Budget 2022 från Akademiplatsen AB
18. Budget 2022 från Borås Djurpark & Camping AB
19. Budget 2022-2024 från Inkubation i Borås AB
20. Budget 2022 från Borås kommuns Parkerings AB
21. Budget 2022 från Borås Stadshus AB

Yrkanden

Andreas Exner (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas alternativa förslag i Kommunfullmäktige, se bilaga.

Kommunfullmäktige

Ulf Olsson (S) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på bifall dels till Kommunstyrelsens förslag och dels till Sverigedemokraternas alternativa förslag i Kommunfullmäktige och finner förstnämnda proposition med övervägande ja besvarad.

Borås Stad
BUDGET 2022
för de kommunala bolagen

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och sammanfattning.....	2
2	Bolagens finansiella ställning	3
3	Stadshuskoncernen	7
4	Bostadsbolagen.....	19
5	Avkastningskrav och finansiella mål.....	26
6	Kommunfullmäktiges beslut	26

Kommunfullmäktige

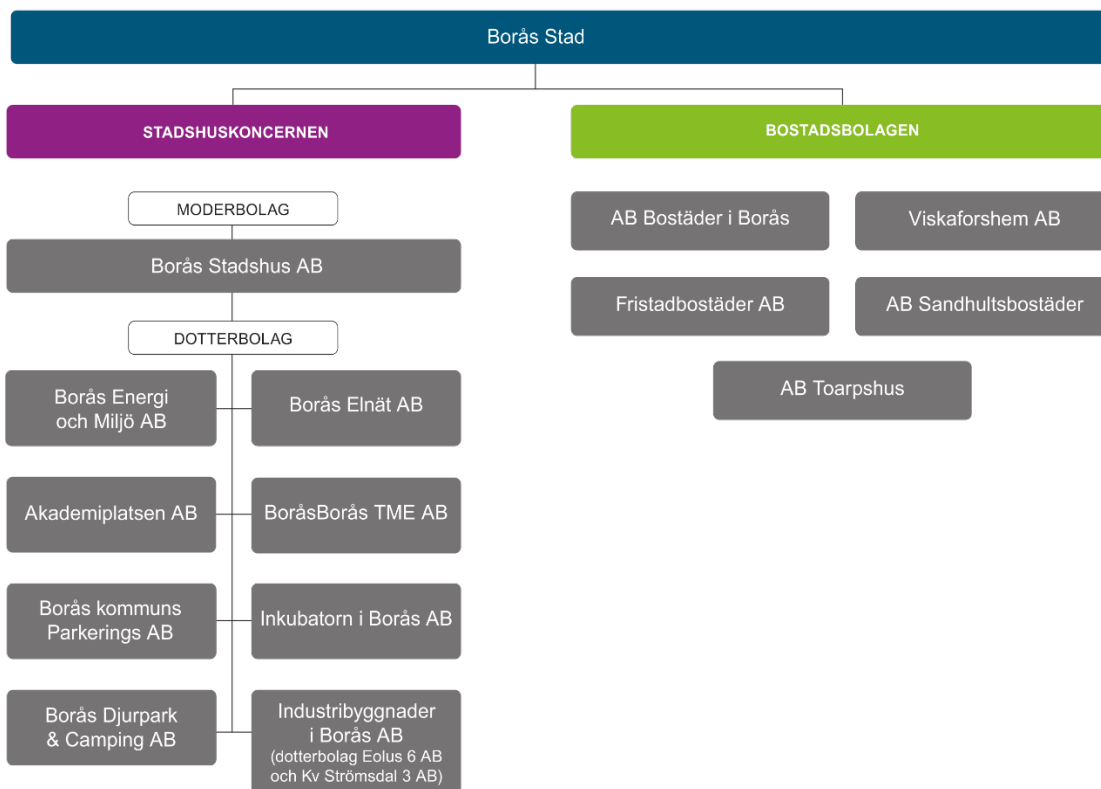
Budget 2022 för de kommunala bolagen

1 Bakgrund och sammanfattning

Bakgrund

Kommunens samlade verksamhet är bred och omfattande. För närvarande omsätts årligen 10,4 miljarder kronor (mdkr). Den största delen av verksamheten, cirka 80 %, bedrivs under offentligrättsliga former genom en traditionell nämndorganisation. Denna del styrs av Kommunallagen och Kommunfullmäktige i form av reglementen, årsbudget, policys m.m.

Kommunens bolagsverksamhet kommer under 2022 att bedrivas genom 13 bolag, direkt ägda av Borås Stad eller genom det av Borås Stad ägda Borås Stadshus AB. Dessutom har ett av bolagen egna dotterbolag. Bolagen styrs av Aktiebolagslagens bestämmelser, Kommunallagen samt av Kommunfullmäktige fastställda bolagsordningar och ägardirektiv.

Sammanfattning 2022

Samtliga bolag	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
Stadshusbolagen	78	54	78	77
Bostadsbolagen	77	43	45	34
Totalt bolagen, ej eliminerat	155	96	123	111

Bolagen budgeterar 2022 för en omsättning på drygt 2,3 mdkr och ett resultat efter finansiella poster på sammanlagt 111 miljoner kronor (mnkr). Bostadsbolagen budgeterar med ett försämrat resultat för 2022 med 8 mnkr, vilket innebär ett resultat på 34 mnkr. Stadshusbolagen förbättrar budgeterat resultat och det totala resultatet för bolagskoncernen är 23 mnkr bättre än budget 2021, och i nivå med prognos 2021.

Bolagen är fortsatt inne i en investeringsintensiv period och budgeterar för investeringar på ca 1,6 mdkr under 2022. Störst investeringar budgeteras för AB Bostäder i Borås på 468 mnkr, Borås Energi och Miljö AB 448 mnkr och Borås Elnät AB 187 mnkr.

Någon koncernsammanställd budget upprättas inte, varför angivna belopp inte är korrigerade för eventuella koncerninterna poster.

2 Bolagens finansiella ställning

Verksamheten som bedrivs i bolagsform är av betydande omfattning med stora investeringar och en hög andel lånefinansiering. Generellt sett är Borås Stads bolag högt belånade och har lågt eget kapital. Sammanräknad soliditet bland bolagen (ej koncerneliminerad) var 14 % vid årsskiftet 2020-12-31, en svag ökning från 13 % året innan. Bostadsbolagens soliditet var då 17 %, medan Stadshuskoncernen har en lägre soliditet på 12 %. Alla fem allmännyttiga bostadsbolag har marknadsmässiga övervärden i sina fastighetsbestånd vilket innebär att en marknadsjusterad soliditet för bostadsbolagen är 46 %.

Borås Stads koncernperspektiv (kommunen och bolagen) analyseras av externa bedömare. Såväl det av kommunerna ägda låneinstitutet Kommuninvest som kreditvärderingsföretaget Standard & Poor's riskbedömer Borås Stad utifrån koncernperspektivet. Deras analys av Borås Stad indikerar sammantaget ett högt betyg, men med finansiella utmaningar framöver avseende investerings- och finansieringsbehov. Skuldsättningen är ökande och ligger över rikssnittet och hela låneskulden finns inom bolagsverksamheten.

Kommunstyrelsen delar analysen; sammantaget är kommunkoncernens ekonomi och finansiella ställning i grunden god, men på sikt finns risk att den försvagas till följd av stora investeringar som förutsätter lånefinansiering. Det finns stora

utmaningar framöver i att nå goda resultatnivåer, fortsatt höga investeringsnivåer och hantera riskerna med en ökad skuldsättning. Vi har under en längre tid befunnit oss i ett lågränteläge och det finns risk att räntor kan komma att stiga.

Resultatnivån för stadshuskoncernen har försämrats de senaste åren i och med tillkomsten av verksamheten Borås Kongress. För att upprätthålla självfinansieringen av koncernen tillkom 2020 Borås Energi och Miljö AB som givare av koncernbidrag. Inför 2022 bedömer Kommunstyrelsen att Borås Energi och Miljö AB tillsammans med Borås Elnät AB, Borås kommuns Parkerings AB samt Industribyggnader i Borås AB behöver lämna koncernbidrag. Med det i beaktande bedöms det sannolikt att stadshuskoncernen klarar sin finansiering under 2022.

Kommunstyrelsen bedömer att största enskilda risk är framtida resultat för Borås Energi och Miljö AB när EMC-investeringen nu avslutats, samtidigt som bolaget fortsatt står inför stora investeringar, bland annat ett nytt vattenverk.

Det fortsatt stora investeringsbehovet som finns i bolagen innebär en ökad lånefinansiering inom bolagskoncernen och därmed förväntas skuldutvecklingen att öka. Totalt budgeteras för en låneskuldsförändring för hela bolagsverksamheten motsvarande 1,1 mdkr under 2022, vilket innebär en ökad risk i form av ökad utsatthet för ränteförändringar. Bolagen har under en längre period haft, och kommer fortsätta att ha, stora investeringar som innebär låg självfinansieringsgrad och därmed fortsatt ökad låneskuld. För att uppnå en tillväxt i balans kommer en prioritering av investeringar att bli allt viktigare.

Sammantaget bör bolagens resultatutveckling, skuldutveckling och finansiella ställning följas upp fortsatt noggrant framöver, som en viktig del i ägarens uppsikt och ägarstyrning över bolagen. Bolagens betydande del av kommunens totala ekonomi ger ett behov av fortsatt utvecklad finansiell analys på kommunkoncernnivå.

Ägarstyrning och uppsiktsplikt

Borås Stad har sedan länge insett behovet att styra och ha insyn i de kommunala bolagen. Dels finns en uppsiktsplikt över bolagen i Kommunallagen, vilken förtydligats under senare år. Dessutom representerar bolagen stora värden och därmed också en stor ekonomisk risk, vilket kräver att ägaren på ett tydligt sätt styr och följer upp verksamheten genom en fortsatt utvecklad ägardialog.

Bolagen har en investeringsintensiv verksamhet. De har bland annat tillgångar till ett bokfört värde på närmare 12,4 mdkr (vid bokslutet 2020-12-31). Av bolagen utgör Borås Energi och Miljö AB och AB Bostäder i Borås tillsammans en betydande andel, över 70 %, av den totala bolagsvolymen såväl omsättnings- som tillgångsmässigt. Tillsammans med Borås Elnät AB utgör dessa tre bolag cirka 85 %

av den totala bolagsvolymen. Det är också i dessa bolag som de största investeringarna framöver ligger. Att aktivt ha uppsikt över, och ägarstyra dessa utifrån risker och möjligheter, är därför av stor vikt.

Genom ägardirektiven förmedlar Kommunfullmäktige krav på bolagen. Årligen fastställer Kommunfullmäktige finansiella mål och avkastningskrav på bolagen.

Budgetprocess

I samband med Kommunstyrelsens behandling av bolagens budgetar hålls planerings- och uppföljningssamtal med bolagen med ett inledande samtal i maj. Efter att bolagen inkommit med sina budgetar hålls ett uppföljande budgetsamtal i november. Denna ägardialog ligger i linje med ägarens ambition att hålla en hög nivå på kommunikationen och styrningen av sina bolag. Kommunstyrelsens synsätt är att det i princip inte är någon skillnad mellan en nämnd och ett bolag i dessa avseenden.

Kommunstyrelsen kan konstatera att bolagens budgetmaterial varierar i standard. I enlighet med ägardirektiven ska budgeten förutom en plan för ekonomin under budgetåret också innehålla en plan för verksamheten under året, ett ekonomiskt handlingsprogram för den kommande treårsperioden samt en långsiktig investeringsplan. Här behöver flera av bolagen utveckla budgetrapporteringen till Kommunstyrelsen.

Förutom budgeten bidrar ägardialoger, budgetuppföljningar och löpande samarbetsprocesser med bolagen under året att Kommunstyrelsen och Borås Stadshus AB hålls kontinuerligt informerad om utvecklingen och om eventuella problem.

Kommunstyrelsen bedömer efter genomgång av bolagens budgetar för 2022 att verksamheten kommer att bedrivas i linje med gällande ägardirektiv och bolagsordningar.

I detta ärende beslutar Kommunstyrelsen om bolagens finansiering, genom ett beslut om total lånelimit hos Internbanken. Genom godkännandet av finansieringen så godkänner Kommunstyrelsen även en investeringsnivå för respektive bolag.

Däremot ska Kommunfullmäktige, i enlighet med Kommunallagen, beredas möjlighet att ta ställning innan beslut i ärende fattas avseende egna eller dotterbolags frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt. Alla investeringar som berörs av detta ska således lyftas av bolaget i separat ärende till Kommunstyrelsen för beredning till Kommunfullmäktige, efter yttrande från Borås Stadshus AB.

Ekonomiska mål

Nedan kommenteras bolagens förslag till budgetar för 2022. Kommunstyrelsen redovisar i samband med detta sitt förslag till Kommunfullmäktige inför deras beslut om ekonomiska avkastningskrav och soliditetsmål.

För vissa bolag anses det inte relevant att sätta avkastningskrav och ekonomiska mål. Exempelvis sätts inga avkastningskrav på de så kallade underskottsbolagen eller bolag som helt ska verka enligt självkostnadsprincipen. I vissa fall anses resultatkrav vara mer relevant.

Avkastningskrav ställs som avkastning på totalt kapital (resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i förhållande till totalt kapital), och som finansiellt mål används soliditet (eget kapital i förhållande till totalt kapital).

De fem allmännyttiga bostadsbolagen har marknadsmässiga avkastningskrav och finansiella mål, till följd av lagstiftningen för allmännyttiga bostadsaktiebolag. De mäts på direktavkastning vilket mäter bolagets driftnetto (hyresintäkter minus kostnader för drift, underhåll och fastighetsskatt) dividerat med fastigheternas marknadsvärde. Avkastningskravet sätts förhållandevis lågt sett i en marknad jämförelse, med tanke på det allmännyttiga syftet och det långsiktiga perspektivet som de kommunala bostadsbolagen agerar efter.

Bolagens finansiering

De kommunala bolagen, liksom nämnderna, får sina kapitalbehov tillgodosedda av den koncerngemensamma internbanken. Internbankens huvuduppdrag är att exklusivt svara för kommunkoncernens kapitalförsörjning, räntebindningsstrategi, tillgodose behovet av finansiell kompetens och samordna finansverksamheten. Internbanken ska tillgodose verksamhetens behov av finansiering enligt budget, säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital.

Bolagen betalar, för den del av verksamheten som verkar i konkurrens, en individuellt satt marknadsmässig ränta till internbanken för att åstadkomma en marknadsmässig utlåning till bolagen och undvika snedvriden konkurrens.

Finansiering av bolagen för 2022 framgår av bilaga 1.

3 Stadshuskoncernen

Stadshuskoncernen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
Borås Stadshus AB	-3,0	-3,2	-3,0	-3,0
Borås Elnät AB	68,4	53,7	65,3	58,1
Borås Energi och Miljö AB	52,3	44,8	56,1	60,8
Borås Djurpark & Camping AB	-17,6	-12,0	-7,8	-9,4
Borås kommuns Parkerings AB	10,3	7,9	3,9	7,3
IBAB inkl dotterbolag	16,1	12,0	12,0	12,3
Borås Borås TME AB	-18,0	-18,0	-17,0	-18,4
Akademiplatsen AB	-27,7	-28,7	-29,5	-28,4
Inkubatorn i Borås AB	-2,7	-2,9	-2,3	-2,6
S:a Stadshuskoncernen	78,1	53,6	77,7	76,7

Borås Stadshus AB

Borås Stadshus AB är moderbolag i koncernen med samma namn. Bolagen som ingår i koncernen framgår av tabellen ovan. Moderbolaget bedriver ingen verksamhet, utan är beroende av koncernbidrag från dotterbolagen för att finansiera sina kostnader. Kostnaderna består i huvudsak av räntekostnader för extern upplåning samt kostnad för de lednings- och administrationstjänster som Stadsledningskansliet utför åt koncernen.

Resultatet i budget 2022 visar -3 mnkr med ett nollresultat efter koncernbidrag. Budgeten innebär en oförändrad soliditet på 63 %.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsen konstaterar vid en samlad bedömning av stadshusbolagens budgetar att resultatnivån förbättras med 23 mnkr jämfört med 2021 års budgetar, och ligger i nivå med total prognos för 2021. Koncernbidragsbehoven bedöms kunna finansieras inom koncernen, utifrån att Borås Energi och Miljö AB sedan 2020 tillkommit som koncernbidragsgivare.

Det är främst Borås Energi och Miljö AB som redovisar ett högre resultat jämfört med 2021 utifrån ökade intäkter samt effektiviseringar. Bolaget fortsätter även med samordningen av EMC-projektet in i den vanliga organisationen. Därutöver redovisar Borås Elnät AB och Borås Djurpark & Camping AB något bättre resultat kopplat till ökad omsättning. Övriga bolags budgetar ligger i nivå med föregående år.

Kommunstyrelsen har i samband med tillförandet av fler underskottsverksamheter konstaterat att koncernens finansieringsmöjligheter med koncernbidrag kommer att minska. Kommunstyrelsen har tagit detta i beaktande i de till Kommunfullmäktige föreslagna avkastningskraven för 2022, och konstaterar att några bolags budgetar inte når upp till föreslagna krav.

Moderbolaget föreslås ha ett mål för soliditeten på 50 %.

Borås Energi och Miljö AB

Stadshuskoncernen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
Borås Energi och Miljö AB	52,3	44,8	56,1	60,8

Borås Energi och Miljö AB verkar för en tydlig miljöprofil i linje med Borås Stads miljövision och ska trygga en viktig infrastruktur. Bolagets strategiska dokument, Affärsplan 2022-2024, utgör basen i utvecklingen och ligger till grund för 2022 års drift- och investeringsbudget.

Borås Energi och Miljö AB arbetar operativt med tre affärsområden:

- AO Energi – energi, biogas och vattenkraft
- AO Avfall/Återvinning – hushåll, avfall/återvinning och transport
- AO VA – Vatten och avlopp (VA)

Verksamheten

Under 2021 har bolaget påbörjat en förstudie av ett nytt vattenverk och har som plan att skicka in en tillståndsansökan till Mark- och Miljödomstolen. Arbetet med förstudie och framtagande av beslutsunderlag kommer fortsätta under 2022, för att sedan ta ett investeringsbeslut under 2023. Projektet med det nya insamlings-systemet med flerfacksinsamling fortgår. Dessutom fortsätter arbetet med saneringen av Gässlösa, för överlämning av marken till staden.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat och ekonomisk ställning har i och med EMC-investeringen påverkats kraftigt, och medfört lägre resultat de senaste åren. Dessutom kan väder och temperatur ha en opåverkbar effekt på resultatet i både positiv och negativ riktning.

Bolaget budgeterar för ett beräknat resultat 2022 motsvarande 61 mnkr, vilket är 16 mnkr bättre än budget 2021. Skillnaden utgörs av ökade intäkter och en mindre kostnadsökning med lägre bränslekostnader än budget 2021. Jämfört med prognosen för 2021 ökar totalt sett intäkterna med 17 mnkr, rörelsekostnaderna ökar med 8 mnkr och kapitalkostnaderna ökar med 4 mnkr.

Taxan för VA höjs med 4 %, för att möta kommande investeringar i nytt vattenverk och därmed undvika framtida kraftiga höjningar. Taxan för återvinning höjs med 6 % med anledning av ökade driftskostnader, införande av inpasserings-system på återvinningscentralerna samt för att täcka tidigare års underskott kopplat till återvinningscentralerna. Fjärrvärmepriset höjs med 1 % baserat på förväntad kostnadsutveckling samt rådande konkurrensläge.

Budgeterat resultat ger en avkastning på totalt kapital på 2,4 % och en soliditet på 10,7 %, vilket understiger Kommunfullmäktiges avkastningskrav och finansiella mål.

Nedan redogörs för driftsbudgeten per affärsområde.

Energi

Resultatet för energi budgeteras till 51,6 mnkr. Kraftvärmeproduktionen omfattar fjärrvärme, el från kraftvärme, fjärrkyla och processånga.

Biogas

Biogasens resultat budgeteras till -18,2 mnkr och omfattar förbehandling, rötning, gasproduktion, uppgradering och gasförsäljning.

Avsättningen för biogas befinner sig i en utvecklingsfas och därför är intäkterna lågt satta. Bolaget avser att teckna avtal med en extern samarbetspartner som ska köpa rågasen.

Vattenkraft

Avdelningen beräknas ge ett resultat på 9,1 mnkr.

Hushåll

Hushåll budgeterar ett resultat om -13,8 mnkr och omfattar insamling av hushållsavfall samt tömning av slam och fettavskiljare. I budgeten ingår det pågående införandet av ett nytt insamlingssystem. Även 2022 kommer kostnaderna för systemet att belasta hushållskollektivet och påverka taxan.

Området är en myndighetsuppgift på uppdrag av Borås Stad och finansieras med en offentligrättslig taxa. Över tid ska självkostnadsprincipen gälla.

Återvinning

Affärsområdets resultat budgeteras till 17,1 mnkr. Återvinning omfattar deponi och förorenade massor, farligt avfall, återvinningsstationer, återvinningscentraler, kompost, åkeri samt entreprenader.

Vatten och avlopp

Affärsområdets resultat budgeteras till 18,6 mnkr.

En utredning av framtida dricksvattenförsörjning utifrån ett kvantitets-, kvalitets- och redundansperspektiv pågår, vilket ska mynna ut i ett nytt vattenverk.

VA-verksamheten ska gå med nollresultat över tid. En vinstuppbyggnad gjordes inför investeringen i nytt avloppsreningsverk, vilket avsattes i fond i syfte att nå en resultatutjämning över tid. Fonden hade en ingående balans 2021 på 208 mnkr och

löses nu upp med drygt 7,2 mnkr årligen. Verksamheten planerar för ett likadant upplägg med en ny fond inför investeringen i nytt vattenverk.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

EMC-investeringen har färdigställts och projektet kommer att avslutas under 2021. Investeringen har till största del finansierats med lån, där stora delar består av fasträntelån med lång ränte- och kapitalbindning. Detta ger en önskvärd förutsägbarhet i de framtida räntekostnaderna.

Bolaget budgeterar för en investeringsram under 2022 på 448 mnkr, varav 100 mnkr avser förstudien av nytt vattenverk. Övriga investeringar avser främst reinvesteringar och förtätningar av fjärrvärme- respektive VA-nätet. Om man tar hänsyn till redan beslutade pågående projekt uppgår investeringsramen för 2022 till 674 mnkr.

Bolaget önskar ingen ytterligare kreditlimit för 2022. Sedan tidigare har limit erhållits för hela EMC-upplåningen. Totala lån i EMC-projektet är upptagna till ett värde av 3 167 mnkr (varav 667 mnkr kreditram). Befintlig kreditram exklusive EMC är 1 580 mnkr.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som Borås Energi och Miljö AB har att verka inom.

Kommunfullmäktige föreslås fastställa följande krav på bolaget:

Avkastning på totalt kapital (på bolagsnivå): 4,5 %.

Mål för soliditet: 15 %. Långsiktigt soliditetsmål (2030) 20 %.

Utdelningskrav: 10 mnkr.

Kommunstyrelsen konstaterar att bolagets inlämnade budget inte uppfyller ovanstående krav, då den ger en avkastning på 2,4 % på totalt kapital och en soliditet på 10,7 %. Bolaget anser att kravet på avkastning på totalt kapital är svårt att nå då drygt 94 % av totala tillgångar utgörs av anläggningar, och stor del ägs av VA som resultatmässigt ska gå plus/minus noll över tid.

EMC-projektet påverkar kraftigt bolagets resultat och ekonomiska ställning under en lång tid framöver. Kommunstyrelsen har i samband med de senaste budgetarna för bolaget poängterat vikten av att säkra resultaten och åstadkomma en uppbyggnad av det egna kapitalet med hänsyn till investeringen i nytt kraftvärmeverk och avloppsreningsverk. Dessutom står bolaget inför fler stora investeringar inom VA och de senaste årens VA-taxehöjning har därför ansetts relevant, och även höjningen 2022 på 4 % bedöms nödvändig.

Kommunstyrelsen konstaterar den höga risken för bolaget, både avseende resultat och finansiell ställning. Det är av yttersta vikt att bolaget lyckas skapa en robust driftprognos och får till tänkta synergieffekter utifrån EMC-investeringen. För att tydliggöra vikten av ett fokus på långsiktig stärkt finansiell ställning har bolaget fått ett långsiktigt soliditetsmål (se ovan).

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

Borås Elnät AB

Stadshuskoncernen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
Borås Elnät AB	68,4	53,7	65,3	58,1

Borås Elnät AB är uppdelat i två affärsområden. Affärsområde Elnät distribuerar elenergi via elnätet i en monopolverksamhet. Affärsområde Stadsnät tillhandahåller en infrastruktur för datakommunikation. Bolagets uppdrag är att säkerställa ett väl fungerande el- och kommunikationsnät.

Verksamheten

Uppdraget att säkerställa en leveranssäker och väl fungerande infrastruktur för el- och datakommunikation innebär att investeringsbehovet är mycket stort. Dels ska befintlig kapacitet och status bibehållas och säkras, dels ska ökade belastningsbehov på näten framöver tillgodoses.

Under 2022 kommer investeringsprojektet 2031 fortsätta med fokus på byggnation och anslutning av nya mottagningsstationer till 130-kilovoltringen runt om Borås. Dessutom fortsätter projektet med att byta ut mätarsystem och samtliga elmätare då pandemin har medfört förseningar i vissa leveranser. Inom affärsområde Stadsnät märks ett ökat behov och efterfrågan hos kunderna av säkra anslutningar och uppkopplingar. Den ökade digitaliseringen medför att säkerheten blir allt viktigare. Företag visar även ett ökat intresse för att flytta sin teknik till bolagets datacenter i Viared. Bolaget fortsätter utbyggnaden av fibernätet på landsbygden med hjälp av statliga stödpengar.

Energimarknadsinspektionen fastställer elnätbolagens intäktsramar i fyraåriga regleringsperioder. För perioden 2020-2023 fick bolaget en kraftigt åtstramad ram jämfört med tidigare period. Förhandsregleringen med tillhörande intäktsram kommer att bli en allt viktigare del i bolagets ekonomi.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultatet på bolagsnivå 2022 är drygt 4 mnkr högre än budget 2021, men 7 mnkr lägre än prognosen 2021. Den positiva prognosavvikelsen 2021 förklaras främst av

högre intäkter kopplat till gynnsam utetemperatur första halvåret samt högre anslutningsavgiftsintäkter.

Resultatet inom affärsområde Elnät påverkas från och med 2022 av kraftigt ökade avskrivningar i samband med projektet att byta ut samtliga elmätare. Mätarna skrivs av på 10 år. Affärsområde Stadsnät visar en resultatförbättring som främst kan kopplas till en fortsatt kundtillväxt och ökade anslutningsavgiftsintäkter. Samtidigt påverkas intäkterna negativt av en omförhandling av ett större kundavtal.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Bolaget budgeterar 2022 för investeringar på 187 mnkr, varav affärsområde Elnät står för 155 mnkr och affärsområde Stadsnät för 32 mnkr. För Elnät består investeringarna till stor del av nya mottagningsstationer som en del i ”Projekt 2031”, ringledningen runt Borås med ett 130 kV högspänningsnät. Det försenade mätprojektet, som omfattar både nya mätare hos kund och insamlings-/stödsystem, kommer slutföras under 2022. Stadsnäts investering består främst av utbyggnad av fibernätet, som till stor del förutsätter nya kundavtal för att genomföras.

Bolaget önskar en höjning av nuvarande limit på 1 200 mnkr till 1 300 mnkr.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Bolaget har stora, pågående och framtida, investeringsbehov som är viktiga att klara av att genomföra för en säkrad framtida infrastruktur för såväl el- som datanät. Kommunstyrelsen anser att det är viktigt att bolaget upprätthåller en stabil vinstnivå i enlighet med det avkastningskrav som ägaren ställer.

Den genomförda fiberutbyggnaden medför låga resultat för affärsområde Stadsnät. Kommunfullmäktige föreslås utifrån detta fastställa avkastningskravet på totalt kapital till 4 % (totalt på bolagsnivå) och ett utdelningskrav på 45 mnkr. Soliditetsmålet sätts till 20-25 % med hänsyn till bolagets årliga givande av koncernbidrag.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

Borås Djurpark & Camping AB

Stadshuskoncernen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
Borås Djurpark & Camping AB	-17,6	-12,0	-7,8	-9,4

Borås Djurpark & Camping AB:s verksamhet består av två affärsområden där förutom Djurparken också Borås camping ingår. Bolagets ekonomi förutsätter ett årligt koncernbidrag från moderbolaget Borås Stadshus AB.

Verksamheten

Djurparken har påverkats positivt av hemestertrenden i pandemins spår med fler besökare och ökad omsättning. Budgeten för 2022 är baserad på lika många besökare som 2019 och 2021. För att locka fler besökare behövs större investeringar med ett större nyhetsvärde, dessa investeringar arbetar bolaget med att skapa inom 2-4 år. Även campingen har ökat sin omsättning under 2021 och tror på en ökad tillväxt med en ny organisation och ökad effektivitet.

Resultat och ekonomisk ställning

Budgeten för 2022 ger ett resultat på -9,4 mnkr, fördelat på affärsområde Djurparken, inklusive restaurang/kiosk, med -8 mnkr och på affärsområde Camping med -1,4 mnkr. Prognostiserat resultat för 2021 är -7,8 mnkr, en förbättring mot budget med 4 mnkr, tack vare fler besökare med högre köpkraft.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Bolaget planerar för flera, mindre investeringar under 2022 på totalt 21 mnkr, med huvudsakligt syfte att driva besökare samt att underhålla mark och fastigheter. Bolaget önskar en oförändrad kreditlimit på 180 mnkr.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Kommunstyrelsen noterar bolagets förbättrade resultat men konstaterar samtidigt beroendet av antalet besökare. Budgeterat besöksantal 2022 är högt men realistiskt satt utifrån den gångna säsongen, och ett lägre utfall påverkar direkt resultatet.

Investeringsbehoven är stora framöver för att kunna erbjuda besökarna en attraktiv upplevelse samt för ökat underhåll. Bolagets påbörjade arbete för att locka fler besökare och öka omsättningen med ett förbättrat resultat som följd är viktigt att fortsätta med.

Kommunfullmäktige föreslås fastställa ett resultatkrav på som lägst -9,4 mnkr.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

Borås kommuns Parkerings AB

Stadshuskoncernen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
Borås kommuns Parkerings AB	10,3	7,9	3,9	7,3

Borås kommuns Parkerings AB ansvarar för kommunens allmänna parkeringsplatser på tomtmark och ska erbjuda välbelägna och attraktiva parkeringsanläggningar. Bolaget äger fem p-anläggningar, och arrenderar övriga anläggningar från främst Borås Stad. För parkeringsverksamheten på gatumark, som Tekniska förvaltningen ansvarar för, utför bolaget övervakning på uppdrag.

Verksamheten

Bolaget ser som sin största uppgift att vara aktiv i stadsutvecklingsprocessen med olika typer av parkerings- och mobilitetslösningar. Kommande år riskerar bolaget att bli av med ett antal markparkeringar innanför cityringen och dess närhet. För att tillgodose behovet av parkering samtidigt som staden förtätas är enda sättet att uppföra nya mobilitetshus i anslutning till cityringen. Bolaget planerar för uppförande av en ny parkeringsanläggning under 2022.

Resultat och ekonomisk ställning

Budgererat resultat 2022 är 7,3 mnkr. Coronapandemin har medfört en utmaning för bolaget att göra prognoser kring beläggning och intäkter. Den framtagna prisstrategin kommer fortsätta implementeras med att ju längre från stadskärnan man parkerar ju billigare ska det vara. Priserna i stadskärnan ska även marknadsanpassas. Prognosen för 2021 visar ett resultat om 3,9 mnkr, vilket är en halvering av budgeten till följd av pandemin som medfört lägre beläggning och därmed lägre intäkter.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Planerade investeringar uppgår till 41 mnkr och avser ett nytt P-hus, en port till Kungsbrons P-hus samt infartskameror i alla P-hus. Det nya P-huset, Makrillen, projekteras under 2021 med möjlig byggstart vid halvårsskiftet 2022 och kan då stå klart under 2023. Bolaget önskar en oförändrad kreditlimit på 150 mnkr.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Kommunstyrelsen vill i sammanhanget betona att bolagets ekonomiska förutsättningar till stor del styrs av beslut om parkeringspolicy, investeringar m.m.

Överskott inom bolagets löpande verksamhet får hanteras utifrån behovet att skapa en reserv inför större investeringar alternativt hanteras genom koncernbidrag. I samband med varje beslut om investeringar i parkeringsanläggningar får ägaren se över bolagets ekonomiska situation.

Kommunfullmäktige föreslås fastställa ett resultatkrav på 7-8 mnkr och ett utdelningskrav på 3 mnkr. Inget soliditetsmål sätts då bolaget till följd av givande av koncernbidrag har begränsad påverkansgrad på det egna kapitalet.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

Industribyggnader i Borås AB (IBAB) inkl dotterbolag Eolus 6 AB och Kv Strömsdal 3 AB

Stadshuskoncernen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
IBAB inkl dotterbolag	16,1	12,0	12,0	12,3

IBAB:s uppgift är att förvärva, förvalta och sälja industrifastigheter. Huvudsakligen förses för närvarande offentliga verksamheter med verksamhetslokaler. IBAB-koncernen äger fastigheter och företagscenter i åtta områden i Borås.

Verksamheten

Dotterbolaget Eolus 6 AB förvaltar fastigheten Eolus 6, som inrymmer Borås Kongress. Det andra dotterbolaget Kv Strömsdal 3 AB förvaltar fastigheterna Strömsdal 3 och 4. Koncernen fortsätter sin utveckling med att integrera sammanslagningen av Kv Strömsdal 3 AB och skapa gemensamma processer och rutiner.

I slutet av 2020 togs nybyggnationen Borås Event i drift och hyresgästen har startat upp sin verksamhet.

Resultat och ekonomisk ställning

IBAB har en stark finansiell ställning och har de senaste åren levererat goda resultat. Investeringarna i Eolusfastigheten och Borås Event påverkar dock koncernen med en kraftigt ökad balansomslutning och lägre soliditet. Koncernen budgeterar ett resultat 2022 på 12,3 mnkr.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Under 2022 planeras för reinvesteringar på 16,3 mnkr, gällande hyresgäst-anpassningar samt mindre justeringar kopplade till nya krav. En statusinventering pågår för att ta fram drift- och underhållsplaner för hela fastighetsbeståndet. Bolaget önskar en oförändrad kreditlimit för IBAB-koncernen på 410 mnkr.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktiges avkastningskrav på totalt kapital och soliditetsmål sätts till 3,5 % respektive 15 % för IBAB-koncernen. Ett utdelningskrav ställs på 8 mnkr.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

BoråsBorås TME AB

Stadshuskoncernen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
BoråsBorås TME AB	-18,0	-18,0	-17,0	-18,4

BoråsBorås TME AB är ett av staden och näringslivet i Borås samägt bolag med ägarförhållandet 91/9 %. Bolaget ska verka för att Borås framstår och upplevs som en mycket attraktiv stad för invånare och besökare. Bolagets ekonomi förutsätter ett årligt koncernbidrag från moderbolaget Borås Stadshus AB.

Verksamheten

Under 2021 har styrelsen arbetat med att ta fram en ny affärsplan för att anta morgondagens utmaningar, och implementeringen påbörjas under 2022.

Resultat och ekonomisk ställning

Prognosen för 2021 visar ett förbättrat resultat jämfört med budget till följd av lägre lönekostnader. För 2022 budgeterar bolaget med ett resultat på -18,4 mnkr. Nettobehovet av finansiering beräknas ske genom koncernbidrag på 18,4 mnkr från Borås Stadshus AB samt 0,9 mnkr från Borås Näringslivs ekonomiska Förening.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Bolaget planerar inga investeringar under 2022. Limiten hos internbanken föreslås vara oförändrad på 22 mnkr.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Bolaget behöver verka för att nå ett minskat underskott framöver. Kommunfullmäktige föreslås fastställa ett resultatkrav på som lägst -19,2 mnkr före koncernbidrag, med anledning av en satsning på trygghetsarbete i staden.

En person ska koordinera samverkan mellan olika förvaltningar och organisationer i Borås. Tjänsten ska verka för en långsiktigt hållbar, trygg och attraktiv stadskärna med ett brett utbud. Stadskärnans roll för en stad och dess invånare är mer än en handelsplats. Stadskärnan är en viktig del i ett samhälle och behövs för att staden ska vara livskraftig. Borås TMEs nya affärsplan utgår från Platsen Borås med platsutveckling för både invånare och besökare. En av effekterna av Covid-19 är att våra beteenden har förändrats på hur vi konsumerar vår tid och lägger våra pengar. För att möta och ställa om behöver vi arbeta aktivt och proaktivt för att främja trygghet och upplevd trygghet. Vi måste arbeta med utbud, digitalisering och kommunikation. För en långsiktigt hållbar, trygg och attraktiv stadskärna krävs samverkan inom kommunen, prioriteringar med tydligt perspektiv på pentahelix: stadens förvaltning och bolag, näringsliv, såsom fastighetsägare och verksamheter, akademi, föreningsliv och invånare/besökare.

Fokusområdena kommer vara följande:

- Attraktivare och tryggare utökad stadskärna
- Återkommande stads och trygghetsvandringar
- Samverka för attraktivare miljöer
- Samverka för bättre renhållning och snöröjning
- Arbeta med trygghet 24/7 med fokus på kvällsekonomin

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

Akademiplatsen AB

Stadshuskoncernen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
Akademiplatsen AB	-27,7	-28,7	-29,5	-28,4

Akademiplatsen AB ska ha en samordnande funktion för Borås Kongress och arbeta med det centrum som skapats i Textile Fashion Center. Bolaget ska samverka för att attrahera möten, besökare, skapa tillväxt, initiera förnyelse och företagsutveckling lokalt och regionalt. Bolagets ekonomi förutsätter ett årligt koncernbidrag från moderbolaget Borås Stadshus AB.

Verksamheten

Bolaget ansvarar för den interna informationen i Textile Fashion Center och värdskap och besöksservice. Under 2021 har bolagets infodisk slagits samman med Textilmuseets reception, och en torgyta har uppstått. För Borås Kongress ska bolaget som hyresvärd till den privata driftsoperatören hålla kontinuerliga

samverkansmöten rörande diverse frågor. Driftsoperatören betalar en omsättningshyra som är lägre än bolagets hyreskostnad.

Resultat och ekonomisk ställning

För 2022 budgeteras ett resultat på -28,4 mnkr, vilket är 0,3 mnkr bättre än budgeten för 2021 och 1,1 mnkr bättre än prognosen för 2021. Budgetavvikelsen 2021 är kopplad till lägre intäkter för Borås Kongress som en följd av Coronapandemin. Verksamheten är igång igen med bokningar och aktiviteter men kongresser har generellt längre ledtider. Budgeten 2022 bygger på driftsoperatörens prognos, som är försiktigt lagd gällande antalet kongresser.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Bolaget planerar inga investeringar under 2022. Limiten hos internbanken önskas vara oförändrad på 65 mnkr.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Bolaget behöver verka för att inte få ett ökat underskott. Kommunfullmäktige föreslås fastställa ett resultatkrav på som lägst -28,4 mnkr.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

Inkubatorn i Borås AB

Stadshuskoncernen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
Inkubatorn i Borås AB	-2,7	-2,9	-2,3	-2,6

Inkubatorn i Borås AB ska verka för att fler kunskapsintensiva företag som genererar tillväxt i Boråsregionen skapas. Bolagets ekonomi förutsätter ett årligt koncernbidrag från moderbolaget Borås Stadshus AB.

Verksamheten

Bolaget kommer under 2022 fortsätta erbjuda innovatörer, forskare, entreprenörer och nya tillväxtföretag ett anpassat affärsutvecklingsstöd för snabbare kommersiell marknadsutablering.

Resultat och ekonomisk ställning

Bolaget är i princip helt bidragsfinansierat och ska normalt ha en verksamhet som anpassas efter erhållna bidrag. Största bidragsgivare är Vinnova, Västra Götalandsregionen och Borås Stad.

Bolagets resultat 2021 bedöms bli -2,3 mnkr före koncernbidrag, 0,6 mnkr bättre än budget. För 2022 budgeteras ett resultat på -2,6 mnkr före koncernbidrag.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Inga investeringar planeras under 2022. Bolaget önskar en höjning av kreditlimiten med 0,2 mnkr till 2,6 mnkr, för att ligga i nivå med bolagets resultat.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Kommunstyrelsen bedömer att bolaget ska behålla nuvarande inriktning och innehåll och Kommunfullmäktige föreslås fastställa ett resultatkrav på som lägst -2,6 mnkr före koncernbidrag.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

4 Bostadsbolagen

Bostadsbolagen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
AB Bostäder i Borås	61,9	31,6	30,3	25,2
Fristadbostäder AB	3,1	3,2	2,2	2,8
Viskaforshem AB	2,0	2,0	2,0	2,5
AB Sandhultsbostäder	4,0	2,5	3,6	1,3
AB Toarpshus	5,8	3,4	6,9	2,1
S:a Bostadsbolagen	76,8	42,7	45,0	33,9

Kommunen äger sedan kommunsammanslagningen 1974 fem bostadsbolag som verkar i de tidigare kommunerna. Bostadsbolagen ska främja bostadsförsörjningen i Borås Stad.

Kommunstyrelsens bedömning

Generellt sett har de allmännyttiga bostadsbolagen höga belåningsgrader och stora underhållsbehov. Lönsamheten är i flera fall ansträngd, men underlättas för närvarande av låga marknadsräntor och i princip inga vakanser.

De stora behoven av underhåll och nyproduktion för att möta den stora efterfrågan ställer stora krav på lönsamhet och finansiering för bostadsbolagen framöver. Det är därför viktigt att bolagen arbetar målmedvetet för att uppfylla Kommunfullmäktiges avkastningskrav och finansieringsmål.

Bostadsbolagen genomför i regel hyresförhandlingar i slutet på året, och de slutförs oftast först i början på det nya året. Detta innebär att budgetförslagen från bolagen bygger på bedömningar av utfallet utifrån förhandlingarna.

AB Bostäder i Borås

Bostadsbolagen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
AB Bostäder i Borås	61,9	31,6	30,3	25,2

AB Bostäder i Borås är det klart största av Borås Stads bostadsbolag och en dominerande aktör i Borås. Bolaget har cirka 6 600 lägenheter vilket är nästan 80 % av bostadsbolagens totala bostadsbestånd.

Verksamheten

Bolagets strategiska målområden innebär att bolaget ska vara ett kundfokuserat och affärsmässigt företag med ett attraktivt varumärke, som ska arbeta mot målen på ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart sätt.

Förutsättningarna inför 2022 års budget är att bolaget har ett fortsatt stort underhållsbehov och ökar det planerade underhållet, vilket är nödvändigt för att fastigheterna inte ska förfalla. Samtidigt är nyproduktionsportföljen stor för att möta ägarens krav på nyproducerade lägenheter samt rådande bostadsbrist i Borås.

Bolaget arbetar med flera nyproduktioner under 2022-2024. Nybyggnation av Kasernen 1 med 144 lägenheter, varav 48 som trygghetsboende, i Regementsstaden blir inflyttningsklart under 2022. I Knalleland ska fastigheten Glesvingen byggas om till 107 studentlägenheter med planerad inflyttning 2022. På Hulta Torg och Sjöbo Torg byggs befintliga lokaler om för stadens räkning. Under 2022 ska även byggnationen av Kronängsparken med förskola och studentlägenheter påbörjas.

Ytterligare kommande projekt är Kamgarnsgatan i Brämhult, Svärdfästet på Trandared, Ramnås, Viskaholm, Solhem på Östermalm samt Marsken på Norrmalm. Totalt avser dessa nyproduktioner ca 376 lägenheter, varav 60 studentlägenheter.

Resultat och ekonomisk ställning

För 2022 budgeteras ett resultat på 25,2 mnkr, vilket är något lägre än både budget och prognos 2021, till följd av ökade underhållskostnader. Då intäkterna är styrda av hyresgästförhandlingar är det av största vikt att få ett bra utfall av dessa för att ha medel till underhåll.

Historiskt har bolaget gjort låga avskrivningar då resultatet tyngdes av mycket outhyrt. Det innebär att när komponenter i fastigheterna byts ut finns oavskrivna värden kvar, vilket ger betydande utrangeringskostnader. Dessutom kommer resultatet 2022 och 2023 att påverkas av påskyndade avskrivningar för anläggnings-tillgångar med kortare kvarvarande avskrivningstid än beräknad livslängd.

I budget 2022 märks kostnadsökningar på vatten och elnätsavgift med 4 % och fjärrvärme med 1 %. Utöver verksamhetskostnaderna tillkommer kostnader för ny sophanteringsrutin från 2023. Då bolaget inte fått täckning för kostnadsökningar genom höjda hyror de senaste åren arbetar man även med effektivisering.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Bolaget planerar för en fortsatt hög investeringsnivå, vilken i budget 2022 uppgår till 468 mnkr, främst bestående av de ovan nämnda projekten Kronängsparken och Glesvingen. Även planerat underhåll ligger på en hög nivå då underhållsbehovet är fortsatt stort.

Bolaget önskar en total limit för 2022 på 3 450 mnkr, vilket är en ökning med 150 mnkr mot befintlig limit.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

AB Bostäder i Borås har en central roll i kommunens ansvar för bostads-försörjningen. Det är viktigt att hålla en hög takt på nytillskott av bostäder i det expansiva läge Borås befinner sig i.

Kommunfullmäktige föreslås fastställa ett resultatkrav på 40 mnkr före utrangeringar, en direktavkastning på 3,0 % och en soliditetsnivå på 20/40 % (bokförd respektive justerad soliditet).

Bolagets budget ger en direktavkastning på 2,9 %, strax under kravet, och en resultatnivå före utrangeringar som är lägre (35,7 mnkr). Soliditetsmålet nås inte på bokförd nivå, medan däremot justerad soliditet bedöms överstiga målet. Kommunstyrelsen och bolaget delar uppfattningen att vinstnivån i bolaget behöver höjas på sikt för att säkerställa bolagets långsiktiga utveckling.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

Fristadbostäder AB

Bostadsbolagen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
Fristadbostäder AB	3,1	3,2	2,2	2,8

Fristadbostäder AB har ett bostadsbestånd som består av 611 lägenheter. Alla lägenheter är uthyrda.

Verksamheten

Under 2021 har bolaget påbörjat byggnationen av 29 trygghetsbostäder, i området Prästhöjden som ligger i närheten av Skogslid. På samma tomt bygger en privat aktör 92 hyresrätter. Inflyttning planeras ske under 2023. Därutöver består det löpande underhållet nästa år bland annat av balkongrenoveringar och relining av avloppsstammar.

Resultat och ekonomisk ställning

Fristadbostäder har ett äldre fastighetsbestånd. Underhållsbehov och skulduppbyggnad i samband med nyproduktion har bidragit till en låg soliditet, men bra resultat de senaste åren har stärkt soliditeten. Bolaget har också marknadsmässiga övervärden vilket ger en justerad soliditet som vid senaste bokslutet uppgick till 42 %.

Prognosen för 2021 ligger på 2,2 mnkr, vilket är 1 mnkr lägre än budget. För 2022 budgeterar bolaget ett resultat på 2,8 mnkr. Budgeten förutsätter en hyreshöjning med 3 % samt lågt ränteläge.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Investeringen i 29 trygghetsbostäder beräknas uppgå till 73 mnkr. Därutöver avser bolaget investera 3,5 mnkr i befintliga byggnader och 0,4 mnkr i inventarier. Bolaget önskar en höjning med 50 mnkr av nuvarande kreditlimit på 231 mnkr hos internbanken.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Kommunfullmäktige föreslås fastställa ett avkastningskrav på 3,5 % i direktavkastning och en soliditetsnivå på 10/25 % (bokförd respektive justerad soliditet). Det är viktigt att fortsatt ha en stabil vinstnivå de närmsta åren för att klara av nyproduktion, höjda räntor och ökat underhåll. Årets inlämnade budget ger en något lägre direktavkastning än tänkt krav.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

AB Sandhultsbostäder

Bostadsbolagen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
AB Sandhultsbostäder	4,0	2,5	3,6	1,8

AB Sandhultsbostäders bostadsbestånd består av 297 lägenheter. Bolaget har därutöver ett relativt stort bestånd av lokaler, bland annat hyrs tre fastigheter ut till Borås Stad för äldreboende. Lokalintäkterna står för närmare 30 % av intäkterna. Bolaget har ett förhållandevis ungt fastighetsbestånd, och i likhet med kommunens övriga bostadsbolag finns nästan inga vakanser.

Verksamheten

Bolaget planerar för en nybyggnation i Sandhult gällande Kyrkebo 1:94. Fastighetsunderhållet har under senare år succesivt trappats upp för att möta ett ökat underhållsbehov.

Resultat och ekonomisk ställning

Bolaget har genom åren haft en stabil ekonomi. Nyproduktionen 2019 har dock ökat skuldbelastningen och försämrat soliditeten. De marknadsvärderingar som gjorts på bolagets fastigheter visar på värden som överstiger de bokförda. Soliditeten vid senaste bokslutet var 28 % justerat för marknadsvärden.

Prognosen för 2021 visar 3,6 mnkr i resultat, vilket är 1,1 mnkr högre än budget främst på grund av lägre underhållskostnader till följd av Coronapandemin. Budgeterat resultat 2022 är 1,8 mnkr. Budgeten bygger på en inflation på 2 %, förväntade hyreshöjningar samt lågt ränteläge.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Bolaget planerar inte för några investeringar, utan endast för fortsatt underhåll på 5,5 mnkr. Bolaget önskar ingen förändring av kreditlimiten på 305 mnkr.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Kommunfullmäktige föreslås fastställa ett avkastningskrav på 3,5 % i direktavkastning och en soliditetsnivå på 10/25 % (bokförd respektive justerad soliditet). Det är viktigt att nå det budgeterade resultatet och ligga på minst en sådan vinstnivå de kommande åren för att klara av höjda räntor och ökat underhållsbehov.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

AB Toarpshus

Bostadsbolagen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
AB Toarpshus	5,8	3,4	6,9	2,1

AB Toarpshus har ett bostadsbestånd som består av 391 lägenheter med låg vakansgrad.

Verksamheten

Bolaget har under 2021 påbörjat en projektering för byggnation av ett trygghetsboende med 38 lägenheter på fastigheten Kerstinsgårde 1:85, intill äldreboendet Dalhem. I det befintliga beståndet har underhållet legat på en hög nivå, och med fortsatt stort underhållsbehov budgeteras underhållsinsatser under 2022 till 7 mnkr.

Resultat och ekonomisk ställning

Bolaget har en ansträngd ekonomi med låg soliditet och ett stort underhållsbehov. Den genomförda nybyggnationen på Uppegårdsgatan har ökat belåningsgraden och påverkar soliditeten, som dock ändå har förbättrats tack vare ett starkt resultat 2020. De marknadsvärderingar som gjorts på bolagets fastigheter visar på värden som överstiger de bokförda. Soliditeten vid senaste bokslutet var 25 % justerat för marknadsvärden.

För 2021 prognostiserar bolaget ett resultat på 6,9 mnkr, vilket är 3,5 mnkr bättre än budget då underhållskostnaderna blir lägre till följd av Coronapandemin. Budgeten 2022 visar 2,1 mnkr i resultat, då främst högre avskrivningar och räntekostnader försämrar resultatet. Budgeten bygger på en inflation på 2 %, förväntade hyreshöjningar samt lågt ränteläge.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Den planerade byggnationen av 38 trygghetsbostäder, med byggstart i slutet på 2022, beräknas uppgå till 87 mnkr. Samtidigt planeras underhåll för 7 mnkr. Bolaget önskar en höjning med 87 mnkr av nuvarande kreditlimit på 245 mnkr.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Kommunfullmäktige föreslås fastställa ett avkastningskrav på 3,5 % i direktavkastning och en soliditetsnivå på 10/25 % (bokförd respektive justerad soliditet). Det är viktigt att nå budgeterat resultat och få en stabil vinstnivå de närmsta åren för att stärka soliditeten och klara av stora underhållsbehov och höjda räntor.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga godkänns.

Viskaforshem AB

Bostadsbolagen	Utfall	Budget	Prognos	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	2022
Viskaforshem AB	2,0	2,0	2,0	2,5

Viskaforshems bostadsbestånd består av ca 500 lägenheter. Vakansgraden är låg. Bolaget har en relativt stor del lokaler, bland annat hyr Borås Stad lokaler för äldreboende. Närmare 30 % av bolagets intäkter avser lokaler.

Verksamheten

Under 2021 har byggnationen av 13 markbostäder på Källsprångsvägen slutförts. I slutet på 2020 påbörjades byggnation av 30 lägenheter med inriktning på trygghetsbostäder, som väntas färdigställas under sommaren 2022.

Resultat och ekonomisk ställning

Bolaget har sedan tidigare en svag balansräkning med hög belåningsgrad och en låg soliditet, vilken försvagas ytterligare av nybyggnationerna. Resultatet 2020 blev lägre än tidigare år till följd av de pågående projekten, samtidigt som det stärks av ett högt driftnetto och låga räntenivåer. Marknadsvärderingar som gjorts på bolagets bestånd visar att fastigheterna på totalnivå har övervärden. Vid senaste bokslutet var soliditeten justerad för marknadsvärden 31 %.

Prognosen för 2021 ligger på 2 mnkr, vilket är lika med budget. Resultatet i budget 2022 visar 2,5 mnkr. Resultatet påverkas både av högre intäkter och högre räntekostnader och avskrivningar till följd av genomförda nybyggnationer. Budgeten bygger på fortsatt hög uthyrningsgrad och lågt ränteläge.

Investeringar och finansiering/ kreditlimit 2022

Investeringarna beräknas uppgå till 30 mnkr under 2022, varav 25 mnkr avser ovan nämnda trygghetsboende, och 5 mnkr avser projektering av ett flerbostadshus i Rydboholm. Bolaget önskar en ökad limit med 27 mnkr till följd av nybyggnationer.

Kommunstyrelsens bedömning

Det är Kommunstyrelsens uppfattning att verksamheten under 2022 kommer att bedrivas i enlighet med det i bolagsordning och ägardirektiv angivna syftet och de kommunala principer som bolaget har att verka inom.

Kommunfullmäktige föreslås fastställa ett avkastningskrav på 3,5 % i direktavkastning och en soliditetsnivå på 10/25 % (bokförd respektive justerad soliditet). När nyproduktionerna är genomförda är det viktigt att komma tillbaka till de senaste årens stabila vinstnivå för att stärka soliditeten och klara av höjda räntor.

Finansiering och kreditlimit enligt bilaga 1 godkänns.

5 Avkastningskrav och finansiella mål

Bolag	Resultat, mnkr enligt bolagets budget 2022	Resultat-/Avkastningskrav enligt Kommunfullmäktige (kravet ställs på total bolagsnivå)	Krav på utdelning till ägaren, mnkr	Finansiellt mål enligt Kommunfullmäktige (mål inom parentes avser 2030)
Borås Stadshus AB	-3,0			50 soliditet, %
Borås Energi och Miljö AB	60,8	4,5	avkastning på totalt kapital, %	10 12-15 (20) soliditet, %
Borås Elnät AB	58,1	4	avkastning på totalt kapital, %	45 20-25 soliditet, %
Borås Djurpark & Camping AB	-9,4	-9,4	resultatkrav, mnkr	*
Borås kommuns Parkerings AB	7,3	7-8	resultatkrav, mnkr	**
IBAB inkl db	12,3	3,5	avkastning på totalt kapital, %	8 15 soliditet, %
BoråsBorås TME AB	-18,4	-19,2	resultatkrav, mnkr	*
Akademiplatsen AB	-28,4	-28,4	resultatkrav, mnkr	*
Inkubatorn i Borås AB	-2,6	-2,6	resultatkrav, mnkr	*
AB Bostäder i Borås	25,2	40/3	res före utrang mnkr/dir avk %	20/40 soliditet, %, bokf/justerad
Fristadbostäder AB	2,8	3,5	direktavkastning, %	10/25 soliditet, %, bokf/justerad
AB Sandhultsbostäder	1,8	3,5	direktavkastning, %	10/25 soliditet, %, bokf/justerad
AB Toarpshus	2,1	3,5	direktavkastning, %	10/25 soliditet, %, bokf/justerad
Viskaforshem AB	2,5	3,5	direktavkastning, %	10/25 soliditet, %, bokf/justerad

* Inget soliditetsmål, mål att aktiekapitalet ska bibehållas
** Inget soliditetsmål, lämnar vinst i koncernbidrag

Definitioner:

Resultat = resultat efter finansiella poster

Avkastning på totalt kapital = resultat efter finansiella poster + finansiella kostnader / totalt kapital

Direktavkastning = driftnetto / fastigheternas bedömda marknadsvärde

Soliditet = eget kapital / totalt kapital

Justerad soliditet = soliditet justerad med fastigheternas bedömda marknadsvärde

6 Kommunfullmäktiges beslut

Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

Budgetarna 2022 för de kommunala bolagen läggs till handlingarna.

Bolagens finansiering innebärande en limitgräns hos internbanken 2022 på 11 979 400 000 kronor (inklusive limit för EMC-finansieringen), i enlighet med bilaga 1, godkänns.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Kommunfullmäktige fastställer föreslagna krav på resultat, avkastning och utdelning samt finansiella mål för de kommunala bolagen.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens ordförande

Magnus Widén
Ekonomichef

Bilaga 1

Bolagens finansiering under 2022

Uppgifter per 2021-10-31						Bolagens föreslagna	
	Limit 2021	Utnyttjat	Kvarvarande lånelimit	Limit 2022	Förändring	Externa lån eller enl sep beslut KF	investeringar 2022
Borås Energi o Miljö AB	4 747 000 000	3 893 364 000	853 636 000	4 747 000 000	0	2 500 000 000	674 000 000
Borås Elnät AB	1 200 000 000	911 798 000	288 202 000	1 300 000 000	100 000 000		187 042 000
Borås Djurpark & Camping AB	180 000 000	106 583 000	73 417 000	180 000 000	0		20 930 000
Borås kommuns Parkerings AB	150 000 000	90 134 000	59 866 000	150 000 000	0		41 040 000
IBAB koncern	410 000 000	281 590 000	128 410 000	410 000 000	0		16 300 000
Borås Stadshus AB	204 800 000	200 566 000	4 234 000	204 800 000	0	195 050 000	0
AB Bostäder i Borås	3 300 000 000	2 964 480 000	335 520 000	3 450 000 000	150 000 000		467 540 000
Fristadbostäder AB	231 000 000	191 850 000	39 150 000	281 000 000	50 000 000		76 900 000
AB Toarpshus	245 000 000	188 009 000	56 991 000	332 000 000	87 000 000		94 000 000
AB Sandhultsbostäder	305 000 000	249 011 000	55 989 000	305 000 000	0		5 500 000
Viskaforshem AB	503 000 000	471 843 000	31 157 000	530 000 000	27 000 000		30 000 000
Borås Borås TME AB	22 000 000	10 810 000	11 190 000	22 000 000	0		0
Inkubatorn i Borås AB	2 400 000	0	2 400 000	2 600 000	200 000		0
Akademiplatsen AB	65 000 000	51 238 000	13 762 000	65 000 000	0		0
Totalt	11 565 200 000	9 611 276 000	1 953 924 000	11 979 400 000	414 200 000	2 695 050 000	1 613 252 000

Totalt exkl EMC

VD-rapport februari 2022 till styrelsen i Borås Stadshus AB

Som VD i Borås Stadshus AB upprättar jag denna VD-rapport. Syftet är dels att följa den av styrelsen i Borås Stadshus AB fastställda VD-instruktionen där det framgår att VD ska fortlöpande informera styrelsen om bolagets och koncernens förhållanden. Detta som en del i aktiebolagslagens krav att styrelsen fortlöpande ska bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation. Rapporten utgör även en del i ägarstyrningen av Borås Stads samtliga hel- och majoritetsägda bolag.

1. Aktuella händelser senaste månaden

Den 21 januari träffades bolagets VD-ar och bolagsgruppen i en digital VD-träff, där informationssäkerhetsansvarig i staden medverkade med en draging om informationssäkerhet.

Den 24 januari hölls ett arbetsmöte med stadshusstyrelsen.

2. Kommande händelser

Den 21 februari är det styrelsemöte kl. 14.00.

Den 14 mars hålls nästa arbetsmöte med stadshusstyrelsen, och den 21 mars kl. 14.00 är det styrelsemöte med bl.a. behandling av årsredovisningen.

Bolagsdagen, då samtliga kommunala bolags årsstämmor hålls, genomförs den 30 mars. I vilken form meddelas senare.

3. Ekonomi

I det senaste VD-brevet rapporterades det att Stadshuskoncernens bolag hade inkommit med preliminära resultat för 2021 och att det totala utfallet var 47 mnkr bättre än budget. Bolagen ska rapportera in sina bokslut under nästa vecka. Bedömningen att underskottsbolagen kan finansieras med koncernbidrag kvarstår.

4. Personal och organisation

Inget nytt gällande personal och organisation.

Borås den 2 februari 2022

/Svante Stomberg, VD Borås Stadshus AB

VD-rapport januari 2022 till styrelsen i Borås Stadshus AB

Som VD i Borås Stadshus AB upprättar jag denna VD-rapport. Syftet är dels att följa den av styrelsen i Borås Stadshus AB fastställda VD-instruktionen där det framgår att VD ska fortlöpande informera styrelsen om bolagets och koncernens förhållanden. Detta som en del i aktiebolagslagens krav att styrelsen fortlöpande ska bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation. Rapporten utgör även en del i ägarstyrningen av Borås Stads samtliga hel- och majoritetsägda bolag.

1. Aktuella händelser senaste månaden

Bolagens budgetar för 2022 behandlades på KS den 6 december. En del bolags resultat når inte upp till de avkastnings- och resultatkrav som KS föreslår ska beslutas av KF i januari.

2. Kommande händelser

Den 17 januari är det en kommunalrådsberedning om Parkeringsbolagets investering Makrillen.

Den 17 januari behandlas preliminära koncernbidrag av stadshusstyrelsen och KS.

Den 21 januari träffas bolagens VD-ar och bolagsgruppen i en VD-träff.

Den 24 januari hålls arbetsmöte med stadshusstyrelsen.

Bolagsdagen, då samtliga kommunala bolags årsstämmor hålls, genomförs den 30 mars. I vilken form meddelas senare.

3. Ekonomi

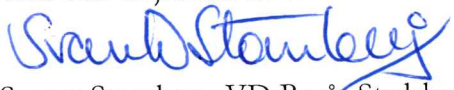
Stadshuskoncernens bolag har inkommit med preliminära resultat för 2021, se tabell nedan. Det preliminära totala utfallet är 47 mnkr bättre än budget. Borås Energi och Miljö gör ett bättre resultat än budget till följd av ökade intäkter. Borås Elnäts resultatförbättring utgörs av både högre intäkter och lägre kostnader. Djurparken gör också ett mycket bättre resultat till följd av två nya säsonger och att Coronapandemin medfört fler besökare med stark köpkraft. Även IBAB visar en stor positiv budgetavvikelse medan Parkeringsbolaget visar negativ avvikelse till följd av tappade intäkter i pandemins spår. Underskottsbolagen kan finansieras med koncernbidrag.

Stadshuskoncernen	Utfall	Budget	Utfall	Budget
Resultat efter finansnetto, mnkr	2020	2021	2021	avvik 21
Borås Stadshus AB	-3,0	-3,2	-2,9	0,3
Borås Elnät AB	68,4	53,7	67,2	13,5
Borås Energi och Miljö AB	52,3	44,8	58,5	13,7
Borås Djurpark & Camping AB	-17,6	-12,0	-1,7	10,3
Borås kommuns Parkerings AB	10,3	7,9	6,8	-1,1
IBAB inkl dotterbolag	16,1	12,0	21,5	9,5
BoråsBorås TME AB	-18,0	-18,0	-17,1	0,9
Akademiplatsen AB	-27,7	-28,7	-29,2	-0,5
Inkubatorn i Borås AB	-2,7	-2,9	-2,3	0,6
S:a Stadshuskoncernen ej elim	78,1	53,6	100,8	47,2

4. Personal och organisation

Inget nytt gällande personal och organisation.

Borås den 12 januari 2022

/Svante Stomberg, VD Borås Stadshus AB